У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА ŠVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 5. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, FRIDAY, JANUARY 9, 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, П'ЯТНИЦЯ, 9-го СІЧНЯ 1970 No. 5. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 8 січня 1970

В АМЕРИЦІ

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Джан Н. Мітчелл наказав аґетам ЕфБіАй досліджувати справу вбивства провідника вуглекопів Джозефа А. Яблонського. Яблонський минулого місяця кандидував на становище голови Спілки вуглекопів, яке здобув давніший голова цієї спілки В. А. Бойл. Невідомі злочинці вбили Яблонського увечорі перед новим роком, але цей злочин виявився аж 5-го січня, коли син вбитого відвідав батька. Злочинці вбили Яблонського, його дружину і його доньку, не пограбувавши нічого. Здогадуються, що це політичне вбивство, тому прихильники Яблонського протестують за допомогою частинних страйків. Управа Спілки Вуглекопів має визначити 100,000 долярів нагороди за поміч у викритті злочинців.

НАЙВИЩИЙ СУД НАКАЗАВ НЕГАЙНО об'єднати всі школи в 30-ох шкільних округах в стейті Міссіссіпі. В місцевості Вудвілл до публічної школи прибули в першому дні другого півріччя 1,391 чорний учень і двоє білих учнів: сестра і брат, батько яких також проти об'єднання шкіл для чорних і білих учнів, але не має грошей на оплату за навчання в приватній школі, тому післав своїх дітей до публічної школи. Батьки білих дітей організують для них приватні школи. Ці двоє білих дітей у віці 11-ох і 9-ох років, вперше в житті були в школі з чорними дітьми, і спочатку були настрашилися, але пізніше заспокоїлися, коли їм нічого не сталося.

В 1969 Р. ВТРАЧЕНО ВНАСЛІДОК СТРАЙКІВ 0.23 відсотка робітного часу, як повідомляє Департамент Праці. В 1968-му році внаслідок страйків втрачено було 0.28 відсотка всього робітного часу, а в 1967 році — 0.25. В минулому році було страйків, як в 1968 році, але минулорічні страйки були в тих бизнесах, які затруднюють невелике число робітників. В 1969 році страйкували загалом 2,500,000 робітників, а в 1968 р. — 2,600,000. Число втрачених днів праці в 1969 році становило 45 мільйонів, а в 1968 році — 49 мільйонів.

ДОСЛІДЖЕННЯ ҐРУНТУ, ПРИВЕЗЕНОГО З МІСЯЦЯ, вияснює встановити вік цього сателіта Землі, але не дає пояснення, як виник Місяць. Якщо Місяць відорвався від Землі, то це мусіло статися під час того, як формувалася Земля, або зараз після того. Так твердять численні вчені, які в різних країнах досліджували ті мінерали, що їх привезли з Місяця астронавти „Аполло 11". Ці науковці заявляють, що привезені частини ґрунту з Місяця не дають пояснення таємниці, як з'явився в космосі Місяць. Море Спокою мало виникнути 3.65 більйона років тому. Тимчасові аналізи ґрунту з того району, де були осіли астронавти „Аполло 12", вказують на те, що ця частина Місяця має 2.6 більйона років.

В 1969 РОЦІ ПРОДАНО В ЦІЙ КРАЇНІ 8.460,000 авт американської продукції, а в 1968 р. — 8,625,000. Число проданих імпортованих авт в 1969 році становило 1,060,-000, а в 1968 році — 986,000. В останній декаді грудня Корпорація Дженерел Моторс продала 102,820 авт, на 9 відсотків менше, як в тому самому часі 1968-го року — 113,183. В цілому грудні 1969 р. число проданих авт Корпорації Дженерал Моторс становило 310,346, в 1968 р. — 400,650; Форд — 175,924 (176,005) і Крайслер — 98,494 (119,449) і Амерікен Моторс — 26,932 (18,567).

У СВІТІ

В СССР ВИДАНО наново „перевірену", себто пофальшовану й пристрижену до потреб теперішньої політики — історію компартії. Попереднє видання, що його одобрено 26 серпня 1969 р., забрано геть з обігу й знищено. Це нове видання схвалено 26 листопада 1969. Злагіднено у ньому атаки проти Комуністичного Китаю й викинено все неґативне, що сказано було про поведення Сталіна після закінчення другої світової війни.

ДО МОСКВИ ПРИБУВ на 5-тиденні відвідини сенатор Юджин МекКарті, один із лідерів ліберального крила Демократичної партії, прихильник миру за всяку ціну у В'єтнамі. Він сподівається, що совєтський прем'єр Алексєй Косиґін прийме його. МекКарті сприяє пожвавленню американсько - совєтських торговельних взаємин. Він є членом сенатської Комісії для зовнішньої торгівлі.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ПЕРЕПАЧКУВАВ до Південного В'єтнаму в 1969 році кругло 100.000 вояків своєї реґулярної армії. Він висилає туди щомісяця приблизно по 30.000 вояків, себто денно по 1.000. Американські чинники обраховують стан північно - в'єтнамської інфільтрації на базі зізнань дезертирів і полонених, власної розвідки та летунських спостережень. Тепер знаходиться у Південному В'єтнамі коло 230.000 до 250.000 ворожих вояків, проти яких стоїть 474.000-на американська Армія плюс 66.000 інших альянтських військ, плюс кругло один мільйон південно - в'єтнамських вояків. У 1969 році 47.023 північно - в'єтнамських вояків і членів воюючого В'єтконґу зголосились до південно - в'єтнамських властей, використавши так звану „програму одвертих рамен".

ЧЕСЬКО - СЛОВАЦЬКІ ВЛАСТІ ЗАБОРОНИЛИ видатному письменникові й драматургові Павлові Когутові виїхати до Швайцарії, до Люцерни, куди запрошено його з доповідями. В жовтні минулого року викинули його з компартії. „Правда" в Братиславі кількакратно денунціювала того письменника за його сприяння демократизації режиму за правління Александра Дубчека. Теперішнім чеським міністром культури є Мілослав Брузек, завзятий сталініст.

АВСТРІЙСЬКИЙ КАРДИНАЛ ФРАНЦ КЕНІҐ ВИСЛОВИВ перед журналістами в Римі переконання, що мадярський кардинал Йосиф Міндсенті, який від здавлення мадярської революції в 1956 році живе в будинку американської амбасади у Будапешті, перебуватиме там аж до своєї смерти. Міндсенті принципово не хоче прийняти передумов, що їх ставлять мадярські комуністи у зв'язку з пляном його переїзду до Риму: щоб він, Міндсенті, зобов'язався, що не буде нічого писати ані говорити про Мадярщину й свої переживання та що він погоджується більше не вернутися до Мадярщини. Міндсенті каже, що він не має чого просити ласки в комуністів, коли він нічим не провинився, а тільки вони ставляться до нього, як до злочинця. Кард. Кеніґ їздив з Відня на побачення з кард. Міндсенті трикратно з доручення від Папи Павла VI.

Америка знайомиться з українськими різдвяними традиціями

Українська різдвяна виставка в публічній бібліотеці в Росліндейл біля Бостону. Виставку влаштувала пані Софія Вінсор, голова Відділу Союзу Українок в Бостоні, при активній співпраці і допомозі біблотекаря цієї бібліотеки, пані Міллред Кауман. Виставка триватиме до 14-го січня, себто Нового Року за старим календарем.

Під час цьогорічних Різдвяних свят як за новим, так і за старим календарем, багато американських установ й інституцій виявили збільшене зацікавлення українськими традиціями і звичаями. Описи цих традицій і звичаїв появилися в багатьох американських газетах. Їх передавали радіовисильні, показували телевізійні станції, бажаючи при цьому громадянам українського роду Веселих Свят та скріплюючи в них надію, що прийде час і не тільки українці в інших країнах, але і на своїй рідній землі зможуть свобідно і на волі святкувати свої свята.

Прем'єр Манітоби українською мовою започаткував сторіччя провінції

Вінніпеґ. — Цього року припадає 100-річчя провінції Манітоби і прем'єр цієї провінції, Едвард Шраєр, з початком цього року звернувся до населення провінції з відповідним закликом, започатковуючи святкування ювілейного року. Частину своєї промови Шраєр виголосив українською мовою, як також українською мовою підніс тост за майбутнє Манітоби, вшановуючи цим українських піонерів та український вклад в розбудову провінції. Подяку за це признання і пошану висловив прем'єрові Шраєрові в імені Комітету Українців Канади його президент о. д-р Василь Кушнір.

Ніксон зобов'язується збалянсувати бюджет на 1971-ий рік

Сан Клементе, Каліф. — З Білого Дому запевнили, що президент Ніксон зобов'язується збалянсувати бюджет, який зачнеться 1-го липня 1970-го року. Ця заява Білого Дому дещо здивувала журналістів, які спекулюють, що важко буде мати надвишку в бюджеті на новий фінансовий рік, бо вже появилися вістки, що цей бюджет має становити коло $207 більйонів, а прибутки з податків обраховують тільки на $201 більйона, отже мав би бути недобір у висоті 6 більйонів. Журналісти запитували в цій справі пресового секретаря Білого Дому Роналда Зіґлера, але він сказав, що не хоче збільшувати спекуляції в цій справі, і тому відмовився передбачати, що Президент буде збільшувати податки, щоб не було дефіциту. Пресовий секретар повідомив журналістів, що Президент вже 8-го січня вернеться до Вашинґтону.

Загрожує страйк Спілки Шоферів

Вашингтон. — Тут почалися переговори в справі продовження контракту Спілки Шоферів із власниками різних працедавців. Хоч контракт кінчається аж 31-го березня, то вже тепер побоюються, що важко буде прийти до порозуміння, бо шофери домагаються збільшити заробітну платню на 75 відсотків, що вважається неможливим для працедавців, хоч це збільшення мало б відбутися впродовж найближчих трьох років. Коли б шофери дістали те збільшення, якого вони домагаються, то це коштувалоб власників підприємств, які затруднюють шоферів, більше, як 8-9 більйонів. Але представник шоферів Френк Е. Фіцсіммонс заявив, що це збільшення конечне, щоб робітники дістали те, що їм належиться.

Слідство в справі втонення Мері Копечне відбувається за закритими дверми

Едґартавн, Масс. — В перших трьох днях, від 5 до 7-го січня, переслухано 18 свідків, яких випитували про втонення 28-річної секретарки Мері Джо Копечне, яка втонула в авті, яким керував сенатор демократ із Массачусетс Едвард М. Кеннеді 18-го липня 1969 р. Слідство ведеться за закритими дверми, і тому преса не може нічого про нього подати. Слідство мало закінчитися в четвер 8-го січня, суд має пізніше подати ширшу інформацію, а прокуратор Едмунд Дініс вже тепер заявляє, що слідство дасть йому такий матеріял, що він зможе внести оскарження проти сенатора Кеннеді. Сенатор Кеннеді зізнавав в першому дні переслухання. Вийшовши з суду, він заявив журналістам, яких було коло 100, що він під присягою повторив те все, про що повідомляв в цій справі в липні на телевізії. Сен. Кеннеді сказав, що з власної волі додав ще деякі нові факти про цю трагедію.

Церкви на Різдво в Україні були повні вірних

Київ. — Православні церкви в Україні, як і на всьому просторі СССР, були відкриті на Різдво і повні вірних. Проте совєтська преса й радіо промовчали Різдво, наче його не було. У Москві 92-літній патріярх Алексєй був приявним на Богослужбі в Єлоховському соборі. Між приявними в церквах в СССР переважали, очевидно старші віком чоловіки й жінки, але й було чимало молоді. Всі вітали один одного привітом „Христос Раждається" і відповідали „Славіте Його".

Еґню переговорював у Маляйзії про ролю ЗСА у Південній Азії

Кауля Люмпур, Маляйзія. — Віце-президент Спіро Еґню прибув в минулу середу 7 січня 1970 р. до столиці Маляйзії Куаля Люмпур, де на летовищі привітав його прем'єр князь Абдул Рахман, його заступник Абдул Разак, американський амбасадор Джек Лидмен, члени американської колонії і гурт ззакордонних дипломатів. Віце-президент перевів з прем'єром Абдул Рахманом довгу нараду, пов'язану з острахом Маляйзії за свою безпеку в обличчі імперіялізму Комуністичного Китаю: у наступному році Британія відкличе свої воєнні кораблі з Сінґапуру і Маляйзія, як і інші тихо-океанські вільні країни, лякаються, що „пустку", яка тоді настане, використає Комуністичний Китай для своєї аґресії. Віце-президент оглядав в Маляйзії плянтацію гуми. Він прибув до Маляйзії з Афґаністану, де він був найвище поставленим американським гостем від часу, як у 1959 році відвідав був ту країну Д. Д. Айзенгавер. В столиці Афґаністану він конферував з прем'єром Нофом Ахмадом Етемаді та обідав у короля Мохаммеда Загір Шаха. ЗСА дають Афґаністанові щорічно невеличку економічну допомогу вартости коло 8 мільйонів дол. і та країна лякається тепер, що й та допомага може зменшитись. Під час прилету Спіро Еґню до столиці Афґаністану Кабулу — невеликий гурт лівих студентів пробував демонструвати під комуністичними антивоєнними гаслами, але Віце-президент і його почет тієї демонстрацеї навіть не бачили. У Маляйзії військо і поліція перевели заздалегідь всі заходи безпеки.

Совєти збільшили своє офензивне зброєння, зросла загроза для ЗСА

Вашингтон. — Совєтський Союз приспішив продукцію й розташування своїх ґіґантських міжконтинентальних ракет СС-9 і внаслідку постала загроза, що вони могли б навіть швидше, ані ж раніше вирахували американські фахівці, знищити несподіваним ударом 95% існуючих в Америці міжконтинентальних ракет „Мінутмен". Виявив це секретар оборони Мелвін Лерд на спеціяльно скликаній пресовій конференції у Пентаґоні, при чому він ствердив, що його первісна оцінка совєтської офензивної міжконтинентальної ракетної зброї була „занадто консервативна". Тому він заповів, що Америка буде примушена приспішити й посилити досліди над удосконаленими ракетами „Поляріс - Позейдон", якими вивіновані американські підводні човни, збільшити фльоту атомових підводних човнів та збільшити число далекосяжних джетових бомбовиків, здатних перевозити атомові бомби. Переводиться досліди над новим типом ракет для підводних човнів, які мали би засяг 6.000 до 8.000 миль. Переводиться теж досліди над новим типом бомбовика, названого Б-1, який перевищував би теперішні суперфортеці Б-52. Комуністичний Китай — заявив Лерд — матиме яких 15 до 40 міжконтинентальних ракет в роках 1976-78. Секретар оборони ствердив, що в переговорах з Совєтами, які почнуться 16 квітня у Відні, справа совєтських міжконтинентальних ракет СС-9 стане найпершою точкою, яку американська делеґація поставить на денний порядок. Водночас секретар Мелвін Лерд заповів, що в різних позиціях нового бюджету оборони будуть поважні заощадження по лінії боротьби проти інфляції і потреби більших фондів для суспільної опіки й шкільництва.

Поглиблюється конфлікт між Голляндською Католицькою Церквою і Ватиканом

Гааґа. — У містечку Норвікерґут відбулася 4-денна сесія Асамблеї Голляндської Церковної Ради, яка репрезентує єпископів, нижчих духовників і світських мирян. Головними проблемами тієї сесії була справа целібату й права жінок до активної участи у виконуванні душпастирських обов'язків. Внесення на скасування целібату, як примусу для голляндських католицьких духовників, перейшов 93-ма голосами проти 2-ох при 11-ох, що стрималися, при чому всі вісім приявних на тому засіданні голляндських єпископів — стрималися від голосування. Внесення, що дозволяється духовникам вінчатися без покинення духовного стану — перйшло 86 голосами проти 3-ох при 16-ох, що стрималися. Резолюція за скасування заборони жінкам вступати до духовного стану й виконувати душпастирські функції, перейшла 72 голосами проти 8-ох, при 24-ох, що стрималися. Папський нунцій в Голляндії, монсіньйор Анджельо Феліче демонстраційно не прийшов на ті збори, запротестувавши перед тим проти дискутування над справою целібату, але голляндський примас, кардинал Барнард Альфрінк, виголосив коротку вступну промову, закликавши приявних до поміркованости й розсудку. Коли вістка про висліди того зібрання дійшла до Риму, то речник Апостольської Столиці заявив журналістам, що переведене на тих зборах голосування мало на цілі тільки перевірити, яка думка панує в голляндських духовників і мирян, і що взагалі те голляндське зібрання має тільки інформаційне і не обов'язуюче значення. Однак, за думкою західніх коментаторів, переведене на тих зборах у приявності всіх голляндських єпископів голосування над справами целібату й права жінок бути духовниками — поглибить кризу внутрі Католицької Церкви і конфлікт між Голляндською Католицькою Церквою та Апостольською Столицею.

ЗУАДК і УНС активно включилися в акцію допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Юґославії

УНС ПЕРЕСЛАВ $1,000 ТА ЗАПОВІВ ДАЛЬШУ ДОПОМОГУ; ЗУАДК ПОДБАВ ПРО ВИСИЛКУ НАКРИВАЛ, ДЕЛЕҐУВАВ ДО ЮҐОСЛАВІЇ СВОГО ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДИРЕКТОРА, ЩОБ ПОЗНАЙОМИТИСЬ З ПОТРЕБАМИ НА МІСЦІ

Як уже відомо з преси, деякі місцевості в Юґославії, зокрема заселену українцями Баня Луку, навістив в днях 26 і 27-го жовтня 1969-го року страхітливий землетрус, що завдав величезних шкід та залишив без даху над головою тисячі людей. Під руїнами людських приміщень пропало і все, що вони мали, рятуючи тільки життя. Місцеві власті та міжнародні харитативні установи могли забезпечити потерпілим тільки найконечніше, приміщуючи їх у військових шатрах та подбавши, щоб не кинулась пошесть. Проте, люди, втративши свої приміщення, дальше залишаються без одягів та навіть найконечніших засобів відбудувати свої оселі. Українці у вільних країнах, зокрема в ЗСА і Канаді, на заклики від знайомих та, зокрема, на заклики Архиєпископа Кир Гавриїла Букатки, й опісля СКВУ, виявили багато доброї волі та бажання допомогти своїм потерпілим братам і сестрам. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) і Український Народний Союз порозумілись, щоб активно включитись в цю допомогову акцію потерпілим від землетрусу українцям у Юґославії та вести її на найширшу скалю. В тій цілі Екзекутивний Комітет УНС, в порозумінні з президентом ЗУАДК д-ром Володимиром Ґаланом, зв'язався телефонічно з ВПреосв. Букатком в Беоґраді. З одержаних від Владики інформацій виходить, що від землетрусу потерпіло яких 8,000 людей, з того щонайменше 5,000 українців. Понад 200 українських родин в Баня Луці й околиці залишились не тільки без даху над головою, але й без одягу та без будь-яких засобів до життя. Тепер, під час зими, найбільше на потребу є одяги і накривала. Місцеві власті йдуть на руку потерпілим, подбавши про провізоричні приміщення для них та звільнивши на чотири місяці від митних оплат усі посилки, які ці потерпілі одержують порядком допомоги з інших країн. Коли мова про допомогу, то найпрактичніше посилати гроші, бо в Юґославії можна все купити за дешевшу ціну. Також грошей потрібно на відбудову домів. Після розмови з Владикою Букатком, Екзекутивний Комітет УНС негайно вислав на його руки одну тисячу долярів із свого Фонду Наглої Потреби та заповів дальшу допомогу. Президент ЗУАДК д-р Вол. Ґалан постарався, що відома американська допомогова кооператива CARE, в якій він є одним з директорів, негайно вислала для потерпілих на адресу Владики Букатка 200 накривал. Рівночасно д-р Ґалан телеграфічно доручив директорові Европейського Бюра ЗУАДК п. М. Рудкові негайно поїхати до Юґославії, сконтактуватися з Владикою Букатком та при його допомозі на місці в Баня Луці й околиці познайомитись із найконечнішими потребами потерпілих, щоб могти повести найширшу допомогово-ратункову акцію. Владика Букатко в найближчих днях перешле до „Свободи" адреси парохів у потерпілих від землетрусу околицях і на ці безпосередні адреси можна буде висилати допомоги. Тепер можна і треба висилати її на адресу Владики Букатка; Most Rev. Archbishop Gabriel Bukatko, D.D., ul, Svetozara Markovica 20, Beorgrad, Yugoslavia.

Помер поет Олекса Стефанович

Боффало, Н. Й. — В неділю 4 січня у старечому захисті в Олден біля Боффало помер на 70-му році життя видатний український еміґраційний поет Олекса Стефанович. Покійний, народжений на Волині і вчився в містах Острозі та Житомирі. Після визвольних змагань в 1922 році еміґрував до Чехо-Словаччини і університетські студії відбув у Карловому та в Українському Вільному Університетах у Празі. Після другої світової війни, в 1945 році виїхав в Західню Німеччину і звідти у 1949 року до ЗСА, де й жив з того часу аж до смерти у Боффало. Як поет, належав до т. зв. Празької школи, разом з Юрієм Дараганом, Євгеном Маланюком та іншими. Був автором двох збірок поезій, виданої 1927 року в Празі книжки „Поезії" та збірки „Стефанос", що була видана у видавництві Є. Вирового в Празі. Перебуваючи в ЗСА, друкувався дуже рідко. Спорадично тільки появлялися його поезії у філядельфійському „Києві", мюнхенському „Християнському Голосі" і востаннє більший вибір його нових поезій був надрукований у мюнхенській „Сучасності". Похорон сл. п. Олекси Стефановича відбувся в середу в день Христового Різдва 7 січня ц. р. з Української Православної Церкви Пресвятої Трійці в Чіктоваґа біля Боффало і звідти на місцеве кладовище.

Українці взяли участь в американських наукових з'їздах

Денвер, Колорадо. (ОУП-С). — Тут відбулися в днях 26-30 грудня річні з'їзди американських і канадських мово- й літературознавців, згуртованих у Асоціяції Модерних Мов (МЛА), Американському Діялектологічному Т-ві (АДС), Назвознавчому Об'єднанні (АНС) та ін. На близько сім тисяч учасників було сім українців - членів згаданих груп: проф. Б. Чопик із університету в Салт Лейк Сіті, Юта, В. Довгий із Рочестерського університету, Ню Йорк, та Вол. Жила з Любовокського університету, Тексас, а з Канади: проф. Яр Славутич з Едмонтону, М. Медвідський з Оттави та професори Яр. Розумний і Яр. Рудницький з Вінніпеґу. Цей останній прочитав на сесії АНС (30. 12) доповідь неприсутнього д-ра Білаша з Вінніпеґу на тему українських хресних імен.

З нагоди з'їздів відбулися заходами денверської групи УВАН дві виставки — книжок і кераміки місцевого СУА й доповіді проф. Яр. Рудницького (27. 12), авторський вечір Яра Славутича з виступом проф. Вол. Жили (28. 12), показ малюнків родини Мошинських, відвідини українського музею п. Олексієнка, товариська зустріч і прийняття для гостей у місцевій домівці Пласту й інше.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Брат братові

За два місяці перед цьогорічним святом Різдва Христового сталася подія, яка дає нам додаткову нагоду виявити ті найбільші чесноти, що їх приніс нам на землю воплочений у Вифлеємі Бог Предвічний: любов до ближнього і милосердя.

Саме в той час, як ми в добробуті і достатках відзначали цьогорічне Різдво, в далекій Югославії п'ять тисяч наших братів і сестер, яким і так не переливалося, внаслідок страшного землетрусу втратили й ту мізерію, яку мали.

На іншому місці в цьому числі повторено давніші і подано нові інформації про це велике нещастя, що навістило наших братів у Югославії, подано заклик їхнього владики, заклик нашої світової репрезентації СКВУ та вістки про вжиті вже Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом і Українським Народним Союзом практичні заходи, щоб допомогти потерпілим.

Та це тільки початок. Потерпілі потребують тепер дослівно всього: одягу, харчів, знаряддя, щоб могти працювати на хліб насущний, вони втратили свої знищені землетрусом хати і оселі, храми Божі і школи.

Вважається, що в Америці і Канаді є понад два мільйони українців. В нашій історії записані золотими літерами численні допомогові акції: односільчанам, інвалідам, Рідній Школі, поводянам, аж до такої неперевершеної своїми розмірами акції, яку повели українці ЗСА і Канади для рятунку й допомоги жертвам другої світової війни — розпорошеним по всіх бездоріжжях світу скитальцям.

Сьогодні багато з тих скитальців, які самі в біді навчились, що не мають права навіть з'їсти шматка хліба без того, щоб не поділитись ним з тим, хто його не має, належать уже до нашої ситої і заможної громади в Америці і Канаді. Сьогодні ми всі разом, давні поселенці, народжені в Новому Світі та колишні скитальці, могли б в найкоротшому часі своїми щедрими пожертвами знову поставити на ноги потерпілих від землетрусу наших братів і сестер в Югославії і цим новим виявом братньої любови та співчуття ще раз засвідчити, що нас, як нарід, не ділять ні океани, ні гори, ні державні кордони, що ми справді всі за одного і один за всіх. Пам'ятаймо, що найбільше радости і вдоволення має не той, хто потребує допомоги, а той, хто може допомогти!

Місія Спіра Еґню

Подорож віце-президента Спіра Еґню по 11-ох азійських і тихоокеанських країнах названо в американській пресі, як місію із ціллю „продати" цим країнам доктрину президента Ніксона про нову американську закордонну політику. Правда, Еґню заявив державник керівникам в Таї, що політика ЗСА супроти азійського Півдня не буде змінена. А втім, вона й не буде тою самою, що була.

Доктрина Ніксона, зформульована ним під час його подорожі по Далекому Сході в липні-серпні минулого року, ілюстрована практично відкликуванням американських військ із В'єтнаму, породила занепокоєння серед усіх азійських і тихоокеанських країн, загрожених комуно-китайським і подекуди совєтським імперіялізмом. Після відкликання британської воєнної фльоти з Адену й послаблення її в Сінгапурі створилася „пустка", яку єдино могли виповнити З'єднані Стейти. Коли ж Ніксон проголосив, що в майбутньому кожна чужа країна мусить в першу чергу сама себе боронити й оборонити проти чужої аґресії, а Америка не висилатиме своїх фронтових військ на загрожені заморські позиції, то зродився острах, чи й Америка не залишить всього велетенського тихоокеанського обширу напризволяще, прийнявши вже раніше проєктовану деким стратегію „американської фортеці" — („Фортресс Амеріка") — оборону узбереж обох океанів.

Очевидно, цей острах безпідставний, бо саме Ричард Ніксон таврував „новітніх ізоляціоністів", і в американській закордонній політиці нема місця на ізоляціонізм. Доктрина Ніксона не є тотожня з „відходом" Америки з Тихого океану, в ній натиск на всі вільні тихоокеанські — і так само атлантійські — держави, щоб вони в більшій мірі дбали за свої збройні сили і в меншій мірі покладалися на поміч збоку Америки. Еґню має власне за місію пригадати лідерам відвідуваних ним держав, що Америка не хоче і не може дозволити собі на люксус виконувати ролю „міжнародного жандарма". Вона хоче й буде допомагати зброєю, вирядом, інструкторами, грішми і вона даватиме своєю „атомовою парасолею" забезпеку тим державам проти шантажування їх китайською атомовою зброєю. Зрештою, кожний мусить сам боронити свою свободу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЦЕНТР У НАСТУПІ

1969 рік стояв під знаком відродження й переходу до наступу тієї середньої американської верстви, що своїм світоглядом належить до соціяльно - політичного центру. За його персоніфікацію можна вважати Ричарда Ніксона. Наступ цього американського центру звертається однаково проти лібералів, що симпатизують білим та чорним радикалам і антивоєнним демонстрантам, як і безпосередньо проти білих та чорних екстремістичних організацій і груп, що одверто пропаґують революцію в Америці проти існуючого державного ладу, його репрезентантів та оборонців. Американський історик Деніел Бурстін у своїй книжці „Занепад р а д и калізму" зформулював тезу, що „непогодженість — основа демократії, але розбрат — пістряк на її тілі". Цій проблемі і цим актуальним суспільним течіям в Америці тижневик „Тайм" з 5 січня ц. р. присвятив 8-сторінкову статтю під промовистим заголовком „Чоловік і жінка року — пересічні американці". Пересічні американці — це та „мовчазна більшість", до якої апелював президент Ніксон, це — „забуті люди", про яких він говорив у своїй передвиборчій кампанії, це — члени обох партій і безпартійні, люди різних станів і верств, ба навіть обох рас, які обурюються, що їхній батьківщині - Америці, наймогутнішій у світі країні, загрожує розклад і і знищення з рук власних таки земляків.

У цій статті „Тайму" десятки конкретних прикладів, що характеризують занепад впливів ліберальних інтелектуалів та політиків і безвиглядність білих радикалів і чорних екстремістів Всупереч виданій Найвищим Судом забороні молитись у публічних школах, — у школі в Нетконг, Ню Джерзі, протягом цілого року розпочинали в усіх клясах науку відчитуванням тексту молитви — з конґресового „рекорду". У стейтових леґіслятурах зголошено кругло 100 законопроєктів про гострі заходи проти заворушень в університетах. У Західній Вірджінії схвалено закон, який виправдує поліціянтів за убивство в побоюванні вуличних заколотів. У Міннеаполісі обрано на посадника інспектора поліції. На автомобілях щораз частіше видно американські зоряні прапорці. У відповідь на гасло противоєнних демонстрантів „Кохайтеся, а не воюйте!" — появились гасла „Шануй Америку" або „Моїм героєм є Спіро" („Май гіро іс Спіро"). Власне віце - президент Спіро Еґню своїми гострими виступами проти „безстидних снобів" та тенденційної політики ліберальної преси, радіо й телевізії знайшов голосний прихильний відгук в усіх отих ідеологічно центрових групах американського суспільства. Консервативний губернатор Каліфорнії Роналд Ріґен набув такої популярности в цьому великому стейті, що немає рівнорядного йому суперника. Президент стейтового коледжу в Сан Франсіско, С. І. Гаякава, який рішучими заходами приборкав заколотників у тій великій школі, здобув собі загальне признання. Двократне здобуття Місяця американськими астронавтами, що виявили не тільки особисту відвагу та високе технічне знання, але й високу християнську мораль і побожність — надзвичайно скріпили патріотичну американську „середину".

До цієї „середини" належать передусім фабричні й фармерські робітники — разом яких 40 мільйонів душ. Більшість з-посеред 20-ти мільйонів старших віком американських г р о мадян. Більшість з-посеред 36-ох мільйонів бюрових службовиків, більшість з-посеред 18-ох мільйонів етнічних груп та їх нащадків у першій і другій ґенераціях. Таким чином є їх понад сто мільйонів громадян. Це ті, які здебільша живуть на устійнених платнях і заробітках, несуть найбільші податкові тягарі, але дотепер мали найменший голос у справах державної внутрішньої і закордонної політики та у впливах на громадську думку. Однак, до них належать ідеологічно й деякі багатії, як ось тексаський більйонер Росс Перот, який півтора-мільйоновим коштом зорганізував місію різдвяних дарунків американським полоненим у В'єтнамі. Це не пустий жест, а знаменний доказ глибокої течії, коли головний командувач американських військ у В'єтнамі генерал Крейтон Абрамс дістав на Різдво понад 10.000 різдвяних карток з Америки, здебільша від осіб із тієї власне середньої верстви. Це — добрий, спасенний прояв. Він протиставиться розпачі, в який можна було впасти, дивлячись на палення американського прапора в нюйоркському „Централ-парку", на палення рекрутаційних карток, на розбещених, патлатих юнаків і дівчат, звеличників нігілізму й анархізму. Потверджується Божий і неписаний людський закон, згідно з яким добро мусить перемогти зло.

(ік)

РІЗДВЯНА ЕЛЕГІЯ

Б'є за вікном копитом кінь.
Туман
Гойдається і лине в ніч
різдвяну.
Мороз синіє... і святий пеан
Гудуть осніжені соборні бані.

Гуде Різдво: лунають
колядки,
В гудінні сяє вулик
небозводу . . .
Тобі привітний рух
дівочої руки,
А коням пити свіжу, зимну
воду.

Ти як вощина — догориш,
спливеш;
Лишиться спокій і холодний
розум,
І будеш ти один собі без меж
Вести рахунок сльотам
і морозам.

І вийдеш ти під ялинковий
спів,
Ще раз поглянеш на зимові
зорі:
Незмінне сяйво зоряних
огнів,
Незмінне сяйво і свічок
в соборі.

МАРКО АНТІОХ

Ярослав Падох

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У СІМДЕСЯТИХ РОКАХ

Дійшов до свого заходу рік Божий 1969-ий і ми вступили в Новий, невідомий рік Сімдесятий. З ним розпочалося нове десятиріччя життя й праці Українського Народного Союзу, а далі простелиться шлях крізь четверте 25-річчя до столітнього ювілею.

Яка доля записана на зорях для батька української організованої громади в Америці на цьому дальному шляху? До одних і других він, піонер, звик змалку і в довгих періодах долі та в коротких недолі вмів, як ніхто інший, не випускати власної долі зі своїх власних рук. Не цураючись зривів, він ішов у майбутнє твердо й за пляном і чого не досягнув в одному році чи десятиріччю, те ставало його уділом у наступному. Бо завчасу обдуманий плян і послідовне виконування його це здебільшого і є та доля, яку шукають на зоряніи небі . . .

Міра (й вимоги) великости

Плянуючи та передбачаючи союзовий шлях у сімдесятих роках, зразу т р е б а ствердити, що наріжним каменем Українського Народного Союзу була і повинна залишитися його ш и р о к а, національна о с н о в а і не менш широка служба своїй громаді. В міру збільшення союзової громади та росту майна Союзу, треба збільшувати та поширювати дотеперішню всенародну службу, щоб заспокоювати щораз нові потреби нашої національної громади.

Колись, коли УНСоюз був є д и н о ю загальнокрайовою українською установою, він, силою своєї виключности, був лідером нашої громади. В багатьох випадках він уважався за сурогат української держави або бодай за амбасадора України на американській землі. Коли з часом з-під теплих крил Батька Союзу виходили в життя щораз нові гурти й установи, тоді збільшена Громадська служба, якої ніяка інша установа не могла дати, зберігала за УНСоюзом його передову ролю в натурі нашої національної громади.

Цей стан існує досі і в ще сильнішій мірі збережеться у сімдесятих роках. Число громадських установ безмірно збільшилося, і то установ надрядного порядку. З ними зросли завдання та вимоги внутрі і назовні громади. Чимраз більшим г о л о с о м кличуть наші культурні незаспокоєні потреби до громадянства та його установ про їх заспокоєння, щоб на високий щабель вище піднести нашу громаду культурно, економічно й політично. Пам'ятник Ш е в ч е н кові у столиці цього великого краю і ґрандіозна будова тривалого наукового і навчального українського центру в славному Гарварді — це тільки дороговкази на порозі сімдесятих років. Вони говорять, що живемо у великий час, коли нове покоління не заспокоїться чимбудь. Або воно запалиться великими ідеями й акціями і заполонене ними включиться у них, або зневохотиться до малечі і — чи похвальне це чи ні — відійде від неї і від громади, яка сита малим.

Великий Батько Союз зостанеться надалі великим не лише числом своїх членів і числом своїх мільйонів, але й великою громадською службою, щораз більшою і щораз новішою, щораз атрактивнішою для нашого нового покоління, покоління - семидесятників. Від р о к і в пропаґована думка створення великої, культурної фундації для зміцнення та піднесення культурного рівня нашої громади та збільшення її осягів, з якими можна було б — а час на це великий — вийти в широкий світ, як рівні з рівними, а не як бідні своякн чи примітивні новопришельці з минулих сторіч, — це і є поширена культурна програма УНСоюзу на його нове десятиріччя.

Не дві, але сто сторін має ця культурна медаля. Забезпечення найвищих спеціялізованих студій для нашої талановитої студентської молоді, щоб ввести її до найкращих університетів, а потім на самі верхи культурної верстви американської еліти; призначування поважних нагород за надзвичайні культурні й наукові досягнення поза межами України; забезпечення участи наших найздібніших на всіх великих зборищах світових світочів культури, науки, політики — чи це не задуми на міру призначення і засобів нашої установи? І чи саме така культурна діяльність не запевнить на нові десятиріччя передове, а може провідне місце УНСоюзові, як це було на його початках і впродовж довгих десятиріч! Ці приклади можна помножувати і їх нереконливо обґрунтовувати, але чи це не зайве. Кожний, хто з н а є справді велике минуле УН-Союзу, який нашу громаду в цім краю зорганізував на крайову міру, її освідомив, як Просвіта - Мати в Україні, і прискорив її національне опреділення, той і надалі бажатиме великого для цієї виїмкової установи і знатиме, що великість мірятьця розмірами громадсь к о ї служби.

Поміж громадським і професійним, традиційним і новим

Віддавши цілій громаді, що їй належиться, звернімся до вужчої громади — союзової громади. Передусім до її кількости, а потім до її господарського усвідомлення й до щораз кращої служби для неї на господарському полі.

І знову треба ствердити, що, не відрікаючись найширшої громадської основи: оперта на громадян і їх громадську, непрофесійну і в засаді невідплатну службу, треба в наші сімдесяті роки звернути бачну увагу на вдосконалення нашої організаційної праці, яка мусить чимраз більше спиратися також на професійні сили та наукові методи.

Три відділи необхідні для дальшого росту УНСоюзу, як громадської, а водночас господарської, забезпеченевої установи. Організаційний, інформаційний та вишкільний відділи — це той структуральний мінімум, без якого в сімдесятих роках ледве чи вдержиться будь-яка велика установа союзового характеру.

У відділі о р г а н і з а ц і й н і м треба знайти рівновагу поміж громадським і професійним чинниками. Без громадського чинника УНСоюз скоро втратить свою народну природу а з часом і — службу . . . По відділах, по громадах і округах громадський чинник мусить зберегти свою традиційну силу, і зробив би велику шкоду нашій громадській установі той, хто цей чинник виелімінував би з легкої руки.

Але водночас не обійтися нам вже ані одного року, не то десятиріччя, без кваліфікованих професіоналістів-забезпечників, і то по змозі високошкільного рівня. Служба на полі забезпечення з кожним роком стає складнішою і без спеціяльного вишколу нам не вдержати кроку великим комерційним компаніям, годі як слід обслуговувати забезпеченеві потреби членів УНСоюзу. Перші кроки на цьому полі зроблені. Збагачені деяким досвідом, ми зможемо і повинні укласти плян гармонійного поєднання цих двох чинників і запрягти їх до спільного союзового воза для швидкої їзди та певнішого осягнення мети. При більшій напрузі напевно вдасться перебороти типово селянський комплекс нашої нехіті до са-

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЛИСТ З УКРАЇНИ

У біографії скульптора Михайла Черешньовсько г о немає тепер жадних „ювілейних дат, щоб із якоїсь особливої нагоди писати про мистця і його творчість. Нині останні дні грудня 1969 року, а він народився на страдній Лемківщині у березні 1913 р., закінчив відділ скульптури Інститу т у Штук Плястичних у Кракові якраз напередодні другої світової війни на Сході Европи; в кінці 1947 р. прибув на Захід у рейдуючій з наказу Головного Командування групі вояків і старшин УПА; у 1951 р. переселився до Америки.

Дивна практика розповсюдилась у нас, серед вільних людей України: писати про мистця лише з нагоди ювілею, або ще гірше — після смерти. Людині потрібна увага не лише після смерти й не лише в дні „ювілеїв".

А все таки був привід до написання цієї статті. Найбільший той, що тільки завдяки нашому назадництву й малодушності про скульптора Михайла Черешньовського не пише світова мистецька критика, як про українського Мештровича. Коли та ж світова преса дуже високо оцінювала видатного скульптора українського роду сл. п. Олександра Архипенка, то праці М. Черешньовського дають ще більше підстав говорити про нього, як про великого скульптора і то не українського роду, а українського с к у л ь п тора. Читач бачить тут дві світлини з його скульптур (світлив п. Старостяк): „Мадонна" і „Втеча до Єгипту". Скільки подібної к р а с и і глибини філософської думки творів доводилось нам бачити за останні десятиліття на виставках скульпто р і в світової слави?

Другим приводом до святкової згадки про Михайла Черешньовського, до р е ч і, найбільш скромної людини (що вже є ознакою великого мистця і справжнього таланту) послужив лист із України, з нашого і не нашого тимчасово столичного „Києва. Лист прийшов цього року за океан, писаний рукою науковця і мистця, який одержав світлину з пам'ятника Лесі Українки в Городі Культури у м. Клівленді, ЗСА, виконання М. Черешньовського:

„. . . А Леся Українка, яка вона чудова! Моя . . . перша звернула увагу на те, що вона боса, — з-під спадаючої до низу сукні ледве помітна нога. Зараз же виникає, по асоціяції (в оригіналі, звичайно, „асоціації") образ апостолів Мікельанджело".

І ще сказано в київському, вдумливому і знаючому листі: „Авторові просто надивовижу вдалося так добре виразити зовнішність постаті — вона одноразово і сучасна і давня, сягає в майбутнє, а виходить з далекоминулого. Є щось в цій постаті вічно-людське, як і творчість самої ж Лесі Українки, в її темах і образах". . .

Кілька років тому нині вже покійний Павло Тичина, розглядаючи фоторепродукцію пам'ятника Лесі Українці в Клівленді, мав зазначити, що бачить лише красу, чи ніжність, а поетка ж, мовляв, була і громом, і протестом . . . Але П. Тичина дивився на ту світлину, як на все навколо, не власними очима, почнаючи з кінця 1920 років . . . Український Київ, як бачимо з нового листа, інакше, і справедливо, оцінив ту працю М. Черешньовського, здвигнену в Клівленді трудовими копійками головно членок Союзу Українок Америки. До речі, виданий Департаментом Парків Клівленду памфлет під назвою „Клівлендський Город Культури" оздоблений фоторепродукціями лише двох пам'ятників: бронзового бюсту Лінкольна і величною постаттю нашої Лесі Українки. У тому Городі Культури серед по-мистецькому вирощених і посаджених дерев височать пам'ятники Шопенові, Падеревському, Коперникові, Дворжакові, Колюмбові, Шіллерові, Гайне, Лістові, Шекспірові, Твенові . . . — між тих великих світових постатей з різних ділянок життя прийшла наша Леся Українка, завдяки своїй національно-вселюдській творчості та завдяки надхненій праці великого лемка — скульптора Михайла Черешньовського.

У робітні мистця в Ню Йоркує близько 600 долітц для витинання на дереві, камені, навіть металі. Але одно долітце для М. Черешньовського найдорожче-найцінніше: зроблене ще в роках світової війни із спиці з поламаної парасольки. Ним мистець вирізьбив з недогорілого обаполка дерева портрет свого брата, підпільника революційної ОУН, якого розстріляли німецькі фашисти на початку 1944 р. Завдяки цьому скульптурному портрету мистець залишився живим; роками лежала та скульптура закопана з землі, але доля людей, як і доля особливих творів мистецтва ніби визначена наперед: з Польщі, до складу якої й далі входить скривав-

(Закінчення на стор. 4-ій)

КИЇВСЬКИЙ РОСІЙСЬКИЙ ТЕАТР ІМ. Л. УКРАЇНКИ „СУДИТЬ" АМЕРИКУ

У кінці грудня м. р. в Київському російському драматичному театрі, названому окупантом навмисне іменем великої української поетки Лесі Українки, відбулася прем'єра партійно-агітаційної вистави під наг. „Правду! Нічого, крім правди", яку написав Д. Аль. У виставі, що відбувається у формі суду, на всі лади очорнюється Америку, американський народ, демократію та американське життя. Що та вистава, як і той театр „ім. Л. Українки" не має жадного відношення до України, зказує і той факт, що поставив таку п'єсу, як інформувала „Радянська Україна" з 28 грудня м. р. „відомий ленінградський режисер Г. Толстоногов".

Микола Плавюк

ПРАЦЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ В 1969 РОЦІ

(Звіт генерального секретаря на пленарній сесії в Торонті 28 грудня 1969)

(5)

Не подаю окремого перегляду праці поодиноких членів Секретаріяту СКВУ, які діяли в різних країнах поза осідком Президії. Вони або надіслали письмові звіти, або є приявні і зможуть скласти окремі звіти.

На закінчення я хотів би прохати пленарну сесію Секретаріяту СКВУ розглянути всі мої рекомендації, які я зробив, обговорюючи названі вгорі справи, і вирішити їх для того, щоб управнити дальшу діяльність Президії Секретаріяту СКВУ.

Роблю це в переконанні, що наш дволітній досвід треба як слід вивчити і зробити з нього належні висновки.

Понад усі справи, які вимагають вирішення, є одна, яка по-моєму є найважливішою. Це — питання єдности і тяглости праці Секретаріяту СКВУ.

За останніх два роки ми були не раз поставлені в таку ситуацію, що нам здавалось, що дехто із членів Секретаріяту не відчуває того, що не лише Президія, але й всі члени Секретаріяту відповідальні за працю Секретаріяту СКВУ.

Не вистачає вислати листа із голосом спротиву, і то дуже часто із спізненням — треба подумати, як президія СКВУ може у світлі такої постави вести діяльність. Бо якщо ця справа не буде у нас вияснена, тоді з певністю можна сказати, що Секретаріят СКВУ мусить перемінитися в перманентну асамблею щось вроді ОН. Ін на цій сесії мусимо уточнити, що ми розуміємо під засадою узгіднення, до яких справ ця засада відноситься.

Якщо цього не станеться, то ми прямо спаралізуємо всяку діяльність Секретаріяту. Очевидно, що нам слід мати збереженою засаду узгіднення в засадничих справах. Але коли, наприклад, схвалено основний бюджет для діяльности Президії Секретаріяту, то не вважаю за доцільне, щоб ми через брак однозгідности в одній чи двох позиціях видатків стали на становищі що немає схваленого бюджету.

Не вважаю за можливе вимагати однозгідности в такій справі, як, наприклад, друкування тої чи іншої статті чи матеріялу. Ясно, що офіційні документи, деклярації треба узгіднювати, але не можна стосувати цього до дрібниць, які ніхто при найкращій волі не може дослівно виконати. Тому, обстоюючи засаду єдности праці Секретаріяту СКВУ, себто, що всі члени Секретаріяту, а не лише Президія, партиципують в основних рішенях Президії Секретаріяту, я пропоную, щоб ми на цій пленарній Сесії узгіднили інтерпретацію поняття „узгіднення", щоб була ясно всім нам, де і як її стосувати. Також техніка зв'язку, відповіді на листи Президії мусять бути своєчасними, бо інакше не буде можливо Президії вчас виконати якогонебудь наміченого пляну.

Тяглість праці Секретаріяту вимагає, щоб ми зберігали дотеперішні осяги з праці і доповнювали їх новими, а не що два роки починали наново. Іншими словами, мені здається, що на терені ЗСА в наступних двох роках ми повинні не новою черговою починати організувати те, що було зорганізоване за останніх два роки в Канаді. По-моєму то, що вже тут осягнено, слід продовжувати і далі на цьому терені. За чергові два роки слід розбудувати нові діянки праці Секретаріяту СКВУ. Тоді, коли Канада має може більш пригожі обставини для належного ставлення ряду внутрішніх справ життя українських спільнот у вільному світі, терен ЗСА багато краще надасться для ширшої розбудови різних аспектів міжнародної, політичної та пропаґандивно-інформаційної діяльности, зокрема маючи на увазі терен ОН. Якщо б ми договорились до такого поділу праці, то вже й тепер черга думати про навантаження для европейського осередку. Чи не було б можливим на базі українського наукового осередку в Мюнхені думати про поширення його на студійний центр проблем українського народу на Батьківщині, українських спільнот у т. зв. сателітних чи соціялістичних країнах і, врешті, наукової студії нашої діяспори у вільному світі.

Таким чином ми могли б зберегти постійним наш організаційний осередок СКВУ у формі постійного бюра СКВУ в Канаді, розбудувати осередок політичної дії СКВУ в ЗСА та студійної дії СКВУ в Европі. Ясно, що кожний з тих осередків все і завжди діятиме під наглядом урядуючої Президії Секретаріяту, яка ротаційним способом з м інюватиметься щодва роки, але ця зміна не порушить основного поділу праці між тими осередками, не заторкне тяглости праці Секретаріяту СКВУ.

Всі члени Президії Секретаріяту СКВУ, яка працювала в останіх двох роках, переконані, що ідея СКВУ має своє глибоке закорінення в бажаннях і потребах нашої спільноти, розкиданої по всіх континентах. Ми свідомі того, ця ідея знаходить незважаючи на різні трудноші, практичні шляхи вияву і що вона розвиватиметься й надалі.

Ми дякуємо всім членам Секретаріяту СКВУ за їхню співпрацю в останніх двох роках, дякуємо за піддержку, яку ми одержали від крайових громадських централь, а зокрема дякуємо за тісну співпрацю, яку мали з представниками наших Церков. Це на ділі доказало, що наша Церква і громада творять одну нерозривну цілість, ми переконані, що співпраця останніх двох років продовжуватиметься й на майбутнє.

Участь в праці Секретаріяту Владик - Митрополитів Максима Германюка та Мстислава Скрипника і пастора І. Яцентія може служити зразком для інших секторів життя нашої спільноти і для всіх нас, членів Секретаріяту.

На закінчення я від імени уступаючих членів Президії Секретаріяту хочу подякувати Контрольній Комісії СКВУ, яка через свого відпоручника в особі д-ра М. Марунчака була в постійному контакті з нами і все та завжди не лише контролювала, але й допомагала в нашій праці.

Торонто, 26 грудня 1969 р.

(Кінець)

5,000 УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ ПОТЕРПІЛИ ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ, ОЧІКУЮТЬ НАШОЇ ДОПОМОГИ

ДАЙТЕ ПОМІЧ БРАТАМ В ЮГОСЛАВІЇ!

До українських Митрополитів, Архиєпископів, Єпископів, всього Духовенства, Мирян, Організацій Товариств та Інституцій у вільному світі

Дорогі у Христі Браття!

Бажаю з Вами поділитись вістками з нашого життя-буття. Вони різнородні, як це все в житті буває.

Зачинаю від розрадливих, потішаючих вісток. Наша Крижевацька Єпархія, а саме її вітка українського народу, що тут живе вже понад 250 років, дає Христовій Церкві вже четвертого з черги живущого Єпископа.

Дня 31 жовтня 1969 року Свята Столиця назначила резиденціяльним Єпископом на Македонію, з осідком у її столиці Скопю, священика нашої Єпархії, Кир Иоакима Гербута, уродженця Руського Керестура.

В Югославії живе лиш 42,000 українців-католиків і з цієї горстки вийшло вже чотирьох живущих Єпископів. Під цю пору працює понад 70 священиків з цієї Епархії, 28 богословів, 52 семинаристів та майже сотка монахинь.

Благословенство, любов і ласка Божа спочивають над нашим тут народом і якраз тому не захоронені ми від гірких досвідів, хрестів та терпінь, що ними Бог гартує своїх вибранців. Коли Бог не пощадив ні Свого Сина, Ісуса Христа, аж до тієї міри, що Він відкупив нас своєю кров'ю на хресті, щоб дарувати нам життя вічне і привернути нам гріхом позбавлене синівство Боже — то за ці великі скарби й одержані добра і ми повинні дати докази всецілої і правдивої любови до Бога не тільки тоді, коли нас Його батьківська рука голубить, але й тоді, коли нас досвідчає хрестом і терпінням.

А такий Божий Промисл і нагоду до скріплення віри і християнського досвіду ми зазнали 26 і 27 жовтня цього року, коли сильний землетрус спричинив великі шкоди.

В наслідок трясення землі у згадані дні, Баня Лука і довколишні села, де розташовані сім українських католицьких парафій, зазнали величезні матеріяльні шкоди. В оселях-парафіях: Banja Luka, Cerevljani, Derventa, Kozarac, Lisnja і Prnjavor лежать у румовищах наші церкви і парафіяльні доми. Найсильніші пошкодження зазнали Баня Лука і Лішня. В одній і другій нашій оселі треба буде цілком на ново будувати і церкви і парафіяльні доми. У других згаданих парафіях конечний поважний ремонт церковних будинків. Наші люди у Баня Луці і Лішні, у Хорвачанах та Дев'ятині, у ці зимні дні, сходяться на Богослуження у неділі і свята на відкритих просторах при колишніх своїх церквах. А тут зима, стиснуть люті морози...

І приватні хати пошкоджені! Мури частинно повалені, нагнені, потріскані, дахи розкриті, вогнища погасли... Бідні люди позбавлені й цього трішки, що мали. Нема приміщення, покриття, одягу, взуття... всього бракує, а гроша найбільше!

В імені Божої любови апелюємо до свідомости всього українського загалу. Стукаємо до сердець усіх людей доброї волі — *не забувайте братів своїх рідних у найтяжчих злиднях і життєвих потребах!* Розкрийте свої серця, зробіть у них місця для християнської любови, співчуття і доброти супроти потерпівшого брата!

Тепер час Різдвяних Свят. У Вас буде ялинка, будуть дарунки... Гостинність, щедрість розливатимуться з радістю... Чи можливо, щоб Ви у цих хвилинах байдуже забули про своїх бідних потерпілих братів українців у Югославії? Згадайте нас не лише словом, але й поміччю! Свято віримо, що наш жалібний апель дійде до Ваших сердець, а братня любов розлиється і поповнить цю прогалину туги і страждань.

Просимо про зорганізовану поміч, збірки в цій цілі в кожній громаді, за посередництвом парафіяльних урядів, Ординаріятів, Товариств та Інституцій. Хто бажає, може й приватно прислати свій дар любови на подану адресу. При кожній такій посилці просимо зазначити: „Поміч для пострадавших від землетрусу".

В наміренню усіх Жертводавців будуть відправлятися усталеною чергою Святі Літургії у нових або відремонтованих церквах.

Усім Добродіям і Жертводавцям, у своїм імені та всього духовенства, мирян і монахинь — бажаємо Веселих, Щасливих і Благословенних Свят Рождества Христового. Хай Дитятко Ісус щедро винагородить Вас всяким добром для душі і тіла, щастям і здоров'ям; щоб і Ви подостатку мали і другим помагали!

Бодрітеся Браття у Христі Господі! Христос наша сила!

З висловом пошани та щирим християнським привітом у Христі Ісусі

† ГАВРИІЛ БУКАТКО,
Архиєпископ Білгородський,
Апостольський Адміністратор Крижевацький

Дано в Білгороді, 20 листопада 1969 р.

ЗАКЛИК СКВУ

За останіми повідомленнями з Югославії положення українського населення в Баня Луці, Хорвочанах, Дервенті, Дев'ятині, Козарачі, Лішні та Пряворі є дуже критичне.

Український Архиєпископ Білгороду та Апостольський Крижевацький Адміністратор Гавриїл Букатко видав з цього приводу звернення до всіх українців у світі з закликом подати якнайшвидше допомогу. У зверненні стверджується, що „Баня Лука й довколишні села, де розташовано сім українських католицьких парафій, зазнали величезні матеріяльні шкоди. В оселях-парафіях Баня Лука, Черовляна, Дервента, Деветіна, Козарач, Лішня і Прнявор лежать у румовищах наші церкви й парафіяльні доми. Найсильніші пошкодження зазнали Баня Лука і Лішня. Наші люди у Баня Луці й Лішні, у Хорвачанах та Дев'ятині, у ці зимні дні, сходяться на Богослуження в неділі і свята на відкритих просторах при колишніх своїх церквах... І приватні хати пошкоджені! Мури частинно повалені, нагнені, потріскані, дахи розкриті, вогнища погасли. Бідні люди позбавлені й цього трошки, що мали. Нема приміщення, покриття, одягу, взуття — всього бракує, а гроша найбільше".

— „Просимо про організовану поміч, а хто бажає, може й приватно прислати свій дар любови на подану адресу. При кожній такій посилці просимо зазначити: „поміч для постраждалих від землетрусу".

Подаючи цю інформацію до відома нашій спільноті, Президія Секретаріяту СКВУ від себе звертається із закликом до всіх українських громад, організацій та установ і до всіх українців доброї волі дати якнайскорше допомогу нашим братам у Югославії. У всіх справах просимо звертатися на адресу Екзекутиви Світової Ради Суспільної Служби:

Miss Olga Danylak, Chairman, Welfare Council of World Congress of Free Ukrainians, 362 Bathurst St., Toronto 130, Ont., Canada.

Хто бажає надіслати свою допомогу б е з п осередньо, просимо слати на адресу:

Dr. Gabrijel Bukatko, Nadbiskup, Beograd, Ul. Sv. Markovict br. 20, Jugoslavija.

ОЧЕВИДЕЦЬ ПРО СТРАХІТЛИВИЙ ЗЕМЛЕТРУС У БАНЯ ЛУЦІ

Баня Лука, Югославія (М. Т. Каган). — Мешканці міста Баня Лука, розташованого в північній Боснії в Югославії, переживали увечері 26 та в день 27 жовтня ц. р. трагічні години на межі смерти й життя. Це місто відоме з історії української діяспори, бо в ньому живе понад тисячу українських людей. Дві вулиці в цьому місті мають назви українських діячів. Одна з них — це вулиця Тараса Шевченка — генія України, борця за правду і рівноправність усього слав'янства. Друга названа іменем менш відомого українця — Володимира Вітюка, уродженця Баня Луки, який закінчивши в 1941 р. гімназію, став у ряди протинімецьких партизанів і загинув 1942 року.

Рятівні команди з-поміж робітників і населення працюють над усуванням румовищ зруйнованих у Баня Луці домів.

Трагічнопам'ятного дня в Баня Луці, 26 жовтня ц. р. о год. 4.45 по полудні настав великий гуркіт і після того почалося трясіння з е м л і. Жертвою землетрусу впала одна дівчинка і налякані люди почали виходити з домів. Радіо передало, що треба сподіватися другої хвилі землетрусу. Усі мешканці повиходили із своїх домів і, зібравшися по огородах і парках, очікували тривожно несподіваного. Ніч провели в шатрах, що їх постачала безупинно армія. Водночас із цим військо і військова поліція перейняли охорону будинків від крадіжей. Людям заборонено перебувати біля будинків.

На другий день, коли страх після першого удару землетрусу минувся і дехто почав вертатися до своїх мешкань, щоб повипрятувати і понаправляти заподіяні землетрусом шкоди, о год. 9.11 ранку почалося знову гуркотіння і після того стався страшний удар і трясіння землі. Це трясіння було таке сильне, що розвалювало все те, що попереднього дня тріснуло або розхиталося. Почали валитися стіни, спадати вниз бальконі, комини. У висліді цього удару було понад 400 осіб поранених і десятки вбитих. Люди знову повтікали з домів і всі — здорові чи й поранені — прилагодилися перебувати далі в шатрах, поки земля остаточно не заспокоїться. За обидва ці дні в Баня Луці землетрус знищив або пошкодив яких 90 відсотків усіх будинків у місті. Найбільше шкоди зазнали шпиталі і школи. По полудні 27 жовтня усіх дітей і хворих із шпиталів евакуйовано з міста в інші місцевості.

Тепер у місті йдуть великі відбудовні роботи. Те, чого не можна направити, розвалюють до решти. Баня Лука, що була колись гарним озелененим містом, стала руїною із румовищами цегли й каміння. Багато мешканців живе в бараках і шатрах, що їх поприсилали уряди й добродійні установи з Австрії, Німеччини, як також із самої Югославії. Увесь світ, дізнавшись про трагедію населення Баня Луки, висловив не тільки співчуття, але й рушив на поміч із грішми, харчами, одягом, наметами тощо.

Індустрія, в якій було затруднених багато мешканців Баня Луки, не може далі працювати і вимагає великих ремонтів. Але правління заводів, робітники й і н ш і мешканці міста не покладають рук — н а м а гаються створити нову Баня Луку, ще кращу, як була. Банки дають кредити на направу й відбудову будинків, л ю д и одержують грошову допомогу для закуплення меблів і домашнього влаштування.

В перші години після землетрусу: рятівна команда біжить на допомогу потерпілим

Все ж таки землетрус і викликаний ним страх спричинив багато непевности. Люди й далі стривожені і ходять немов очманілі, особливо ж ті, що заглянули смерті в очі. Але непевність поволі минається і життя вертається до нормального.

Зазнавши важкого нещастя, місто Баня Лука зустрілася з теплою прихильністю і співчуттям всього населення Югославії, як також інших країн. Після другого землетрусу, коли заборонено людям пити воду із пошкоджених водопроводів, усі навколишні міста аж до Сараєва і Загребу почали постачати для мешканців Баня Луки цистернами воду до пиття. Хліб роздавано мешканцям безплатно протягом трьох днів. Видатною була допомога ковдрами, коцами й теплим одягом, що з нею прийшли управи великих міст та торговельні підприємства.

Центр міста Баня Лука перед знищенням

Зазнала шкід не тільки сама Баня Лука. Усі навколишні села відчули наслідки землетрусу. Багато слабо збудованих домів повалилися, в тому числі й чимало домів українських поселенців у цих околицях, зокрема в таких відомих українських громадян, як Прієдор, Боснійська Градишка, Прнявор, Лакташі. Великих шкід зазнали українські церкви у Баня Луці, Прняворі, Козарці, Девітіні, Лішні. Без відповідного ремонту з них не можна буде користати.

Між тим надійшла зима, а земля все ще трясеться. Урядові чинники кажуть, що це нормальне і сподіваються, що з часом трясення припиниться. Люди, не оглядаючись на те, що пережили в страхітливі дні землетрусів, беруться до роботи, борються з труднощами, щоб бути знову під власною стріхою, а не в комірному — в бараках чи шатрах.

Одна з головних вулиць у місті Баня Лука перед землетрусом

Виступ п. М. Понеділка у Рочестері, Н. Й.

6-го грудня 1969 р. відомий український гуморист і письменник п. М. Понеділок відвідав місцеву громаду на запрошення Союзу Українок ім О. Теліги, Від. ч. 46. На летовищу привітали гостя п-ні Катерина Кузиляк, голова Відділу і п-ні Анна Филип, культурно-освітня референтка. О год. 8-ій вечором в залі Українського „Вест Сайд" Клюбу почався „Вечір гумору й пісні", численно зібрана публіка гарячими оплесками привітали автора „Зорепаду" на місцевій сцені.

Пан Микола Понеділок чудовою літературною мовою забавляв публіку короткими гуморесками з життя української еміграції в минулому й сьогодні. Поодинокі виступи були перемішані гарними піснями у виконанні жіночого хору при Відділі ч. 46 під досвідченою диригентурою п-і Ірини Костенюк. Зібрані гості виявили найбільше задоволення тим, що разом з жіночим хором відспівали гучне „Многая Літа" для дорого гостя як подяку за приємно переведений час.

К. К.

12-ий Відділ СУА в Клівленді жертвує на ФКУ

Новозаснований два роки тому 12-ий Відд. Союзу Українок став одною з найактивніших громадських одиниць Клівленду.

В кожній ділянці суспільно-громадського життя цей новий молодечий Відділ СУА запопадливо працює. Він, самостійно або в співпраці з 33-им Відділом СУА, в рамцях Окружної Ради СУА, бере активну участь у всяких імпрезах міжнаціонального характеру, таких як мистецькі виставки, ярмарки, маніфестаційні походи, що їх, з приводу різних річниць, влаштовує Організація Національностей міста Клівленду. Своєю активністю українське жіноцтво заставляє інші національні групи відноситися до українців з повагою та пошаною.

12-ий Відділ СУА і в харитативній ділянці матеріяльної допомоги потребуючим українцям у різних країнах, діє з успіхом, висилаючи у ці країни пачки з одежею або й готівку.

Управа Відділу не занедбує також праці над собою та своїми членами. На своїх щомісячних сходинах відбуває реферати та дискусії на літературні, історичні чи суспільні теми, обговорюючи та розбираючи літературну творчість котрогось з наших письменників, якусь добу з української історії, а то й сучасні питання нашого буття.

12ий Відділ СУА був заснований в 1967-му році. Його членами є молоді наші жінки-матері, що плекають, вирощують та виховують у свідомому українському дусі своїх дітей і поряд з цими дуже важливими домашньо-родинними обов'язками знаходять час, енергію й силу і на громадську працю.

Першою головою Відділу впродовж двох каденцій була п. Дарія Городиська, що надала праці у Відділі певного стилю та динаміки.

На цьогорічних, других з-черги, Загальних Зборах вибрано Управу у складі: Ірина Сахно — голова, Галина Норка — заступниця голови, Дарія Древницька і Анна Завадівська — секретарки. Управа складається з 12 референток та трьох членок Контрольної Комісії.

Нова Управа та членство 12-го Відділу повністю розуміє велику вагу наших наукових установ та мистецьких одиниць. Беручи до уваги велике значення та потребу існування Інституту Українознавства при Гарвардському Університеті, 12 Відділ склав на ФКУ — Фонд Катедри Українознавства 100 дол., а давніше ще жертвував на мистецький журнал „Нотатки з мистецтва" також 100 дол. Беручи до уваги число членок (27) — це поважні суми в бюджеті Відділу.

Як бачимо, наше патріотичне жіноцтво, часто інтуїтивно і розумово, краще від інших розуміє, що українству на потребу в даному моменті.

Представництво ФКУ в м. Клівленді складає 12-му Від. СУА щиру подяку за цю жертву та бажає успіхів у дальшій корисній праці для загального добра української громади.

СІВ

Школа Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах відзначила 15-річчя свого існування

Змагаються в українознавстві. Зліва направо. Маруся Александрович, Ірина Миколаєвич, Оля Опар, Мира Рубич, Андрій Войтович, Лідія Войтович і Оксана Сеник.

23 листопада 1969 Школа Українознавства в Сиракюзах влаштувала „Зустріч з громадянством" з нагоди свого 15-річчя.

Зустріч відбулася в залі парафіяльної школи

Шкільна Рада прислала свого представника в особі проф. Степана Стецика. Програма розпочалася молитвою „О Мати Божа". Програму відкрила управителька школи.

Першою точкою програми був змаг в українознавстві, в якому брали участь учні 10 і 11 кляси, які минулий рік закінчили з відмінним або дуже добрим поступом. До змагу станули: Маруся Александрович, Оля Опар, Ірина Миколаєвич і Мира Рубич — 11-ої кляси, та Андрій Войтович, Лідія Войтович і Оксана Сеник — з 10.

Змагуни по черзі витягали з урн коверти, в яких було питання з українознавства, на яке треба було відповісти, не надумуючися довше, як 15 секунд. Час вимірювано окремим годинником і визначувано дзвінком. всі витягали по 5 питань. За кожне відповіджене питання призначено 10 пунктів. Найбільше число пунктів, яке можна було здобути — 50. Їх здобули. Оля Опар здобула перше місце і Оксана Сеник — 2-ге місце. 45 пунктів здобула Ірина Миколаєвич — 3-тє місце. За участь у змагу всі учасники одержали вартісні українські книжки, а нагороджені одержали додатково копії образів - деревориттів: „Гуцули" Білинського (1-ша нагорода) і „Мадонна" М. Левицького (2-га і 3-тя нагороди). Нагороди ці уфундували: проф. д-р Яків Гурський, д-р Олександер Гудзяк та управителька школи.

В дальшій програмі 5 учениць 6-ої кляси: Ліда Жовніренко, Леся Грицик, Оля Мазурик, Маруся Рись і Маруся Тарнавська відспівали „Листопадову пісню" і „Ой, місяцю, місяченьку".

Учні 6, 7, 8, 10 і 11 кл. уложені на сцені у формі мапи України, рецитували вірші українських поетів, в яких описані поодинокі частини українських земель. Цю точку розпочали рецитаціями про Україну Маруся Александрович і Ляля Войтович, а Оксана Сеник проказала вірш Миколи Щербака: „Ти її не бачив, Україну..." Після того учні й учениці деклямували вірші про окремі частини України — всього 18 віршів.

Вірші ці були в більшості авторства Романа Завадовича, друковані у „Веселці", про Крим О. Олеся, а про Кубань — Лесі Храпливої.

Ганя Мазурик в буковинському строю відспівала „Крилець, крилець..." при фортепіяновому акомпаніяменті Марти Шаран. Учениці 10 і 11 кл. при акомпаніяменті гітар в гуцульських строях відспівали: „Києве мій", „Моя Коломия", „Де гори Карпати" і „Ясени".

Проф. Павло Маляр, опікун 11 і 12 кл. роздав свідоцтва зрілости абсольвентам: Наді Гусак, Лесі Жмур, Марусі Тишко і Маркові Середовичеві. Н е п риявними були: Влодко Мазурик, який виїхав на студії мистецтва до УКУ в Римі, та Роксоляна Тим'як. Всі абсольвенти одержали на пам'ятку книжку: „Шістдесят поетів, шістдесятих років".

Від абсольвентів промовив Марко Середович, підкреслюючи заслугу проф. Маляра в їхніх успіхах в українознавстві.

Під час перерви пані з Батьківського Комітету подавали гостям каву, чай і солодке.

По перерві слідували промови: о. шамб. Василя Середовича, о. Павла Шпірука, Марії Логази — від Управи Школи, проф. Степана Стецика — від Шкільної Ради УККА, проф. д-ра Миколи Батюка — від місцевого Відділу УККА. Промовляли ще проф. д-р Степан Чорній, директор Рідної Школи в Рочестері, мгр Микола Дупляк та Іван Рубич — від Батьківського Комітету.

Упровителька школи висказала від Управи Школи таку думку: „... Ця наша школа — це найбільше добро, яке маємо на терені нашої громади. Ця наша школа — це одиноке середовище на терені нашої громади, де наша молодь є об'єднана, без огляду на релігійне віровизнання, на організаційну приналежність дітей, чи партійно - політичну приналежність батьків. І саме завдяки цій єдності, ми, невелика громада, можемо провадити повну 12-клясову школу, яку учні мають змогу закінчити іспитом зрілости".

Програму закінчили учні 10 і 11 кл., відспівавши пісню „Прийде пора", яка закінчується словами:

„Ми віримо, прийде ще час
великий,
Замерехтить у сяйві
Рідний Храм,
Надіє всіх Прескорбна
Божа Мати,
Щастя пошли вкраїнським
школярам".

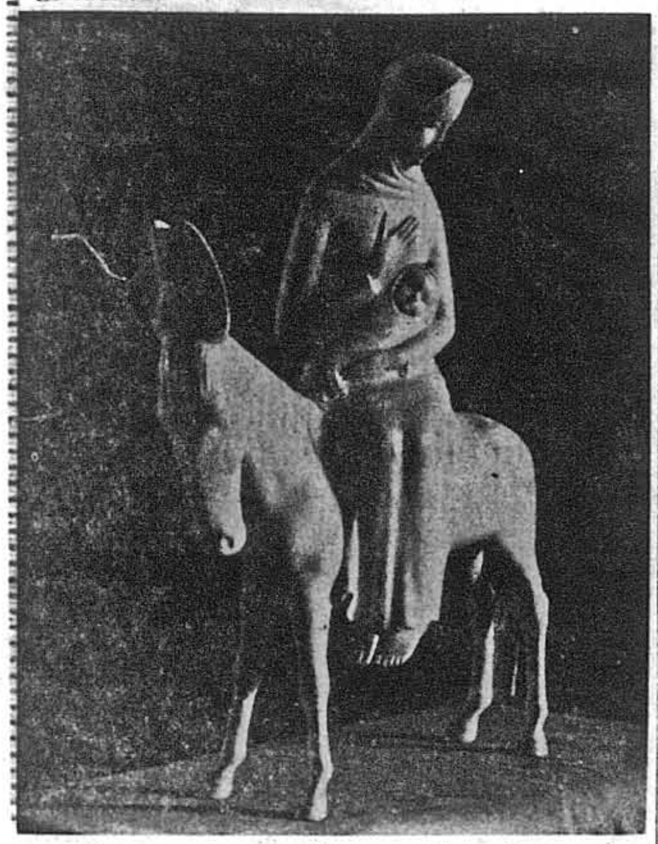
Управителька школи подякувала учителям за співпрацю в школі, бо без співпраці учительського збору, вона ніяк не могла б провадити цієї школи. Подякувала Батьківському Комітетові на чолі з паном Рубичем за допомогу в адміністрації школою і при влаштуванні цієї імпрези, матерям учнів за дарове печиво на цю імпрезу, панові Степанові Грицикові за змонтовання декорації — великої мапи України, яку виготовив абсоль- Мазурик, і усім гостям за участь в імпрезі.

Відспіванням м о л и тви „Боже Великий" — закінчено програму Свята - Зустрічі.

Управа Школи Українознав-
ім. Лесі Українки
в Сиракюзах

ЛИСТ З УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

М. Черешньовський: „Втеча до Єгипту", дерево

...лена Лемківська земля, прийшов пакунок з тим твором.

Незвичайно цікава біографія селянського сина, який ставши по батькові сиротою в п'ять років, у 6-7 уже ліпив „півничків" та витинав з дерева, щоб, продаючи ті вироби в Балигороді, підтримувати свою убогу родину. До мистецьких майстерень, а потім і високої школи привели його не гроші й не знайомства, а виключно особливий талант, яким він нас так щедро обдаровує, не дивлячись на щоденну заробіткову працю.

Можливо, хтось із читачів зможе в різдвяно-новорічні дні побувати в славній гуцульській церковці біля Гантеру, Н.И.: там побачите різьблений в дереві іконостас, до якого самого можна молитись, як до високого вияву краси людського духа. З любов'ю до церковці, до людей і до Творця різьбив його Михайло Черешньовський, і та любов дала велике жниво. Про жниво згадуєш, дивлячись на Пам'ятник Героям на Сумівській Оселі біля Еленвіллу, на пам'ятник Лесі Українці в Клівленді чи на його „Втечу до Єгипту", яка насправді була наступом людини проти нелюдськости. І це — основна прикмета творчости нашого великого сучасника.

Леонід Полтава

ОН І ОХОРОНА ПРАВ ЛЮДИНИ

Справа охорони прав людини стала за останні роки не тільки дуже актуальною, але прямо вкрилася авреолею святости. Заступатися за права людини стало модним.

На тему прав людини написано багато. Одною з добрих книжок про права людини є книжка англійською мовою „Гюмен Райтс", видана Президентською Комісією про Відзначення Прав Людини в 1968 році. Українці внесли свій вклад книжкою Володимира Косика, члена Комісії Прав Людини Секретаріяту СКВУ, п. н. „Порушення прав людини в Україні та СССР".

На полі прав людини відбуваються численні надужиття, жонґлюют різні спекулянти, просувають свої злочинні пляни імперіялістичні сили. Спеціялістом від надужиття і порушення прав людини є комуністична Москва та її сателіти. Москва спритно використовує форум ОН для просування своїх імперіялістичних плянів, голосними виступами в ОН старається ширити дезорієнтацію та заглушити голос поневолених в СССР.

В новіших часах прикладом крайнього цинізму Москви відносно прав людини стало її відношення до Чехо-Словаччини. У вересні м. р. Чехо-Словаччина, яка рік тому була насильно окупована військами комуністичної Російської імперії, „прилучилася" до спонзорування совєтської заяви в Генеральній Асамблеї ОН про „принципи рівних прав і самовизначення народів".

Дуже голосними на терені ОН про права людини є новопостали країни в Африці. На жаль, вони не зацікавлені тим, що Москва поневолює багато народів. Для цих „оборонців" прав людини важливе лише те, чи білі не кривдять чорних.

Хоча ОН дивляться крізь пальці на ганебні і неетичні потягнення своїх держав-членів, все ж таки на форумі ОН можна багато зробити для поневоленого українського народу: Головна Управа Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобод України передала в листопаді м. р. петицію американському амбасадорові до ОН. Ця петиція опротестовує рішення ЮНЕСКО проголосити рік 1970, як „Рік Леніна", та виразно доказує злочини Леніна супроти України й українського народу. Американський амбасадор до ОН С. М. Фінґер обіцяв делеґації ОЖ ОЧСУ все зробити, щоб поставити петицію на порядок нарзд Генеральної Асамблеї ОН. У розмові з амбасадором виявилося, що американські офіційні кола добре поінформовані про порушення прав українського народу комуністичною Москвою та трудноші зі самовизначенням України.

Про справи пошанування і нарушення прав людини можна багато довідатися з різних офіційних і приватних виступів членів комісії Прав Людини при ОН. Такий виступ у формі засідання „День Прав Людини" відбувся дня 10 грудня в Крайовому Пресовому Клюбі, що його влаштувала Асоціяція Об'єднаних Націй (Ю. Н. А.). Головним промовцем була пані Ріта Гаузер, американська делеґатка до Комісії Прав Людини при Об'єднаних Націях. Її представила п-ні Анна Рузвелт Голстед, голова Столичного Відділу ЮНА-ЗСА Комітету Прав Людини. П-ні Гаузнер закликала більше пошанувати права людини в Совєтському Союзі, Південній Африці, Північній Ірляндії, Греції й Індонезії. Вона звернула увагу, що порушення прав людини в ЗСА не є наслідком політики уряду, як, прим., в Совєтському Союзі, але радше віддзеркалює становище в американській суспільній системі.

Прелеґентка висловила переконання, що в майбутньому інтернаціональна охорона прав людини буде лежати в головній мірі поза форумом Об'єднаних Націй. Соціяльні і політичні системи в світі є занадто різнородні, щоб Об'єднані Нації могли бути головним оборонцем прав людини.

Шкода, що там не було акредитованих українських журналістів, які могли б звернути більшу увагу на ґеноцидну політику Москви супроти українського народу.

Володимир Ю. Маєвський

30-річчя літературної творчости Д. Ярославської

Дарія Ярославська

Друковані в „Свободі" останніми днями уривки з „Острова Ді-Пі" із трилогії „Повінь" Дарії Ярославської зродили зацікавлення серед багатьох колишніх „діпістів", і цю книжку часто тепер згадується під час святкових зустрічей.

Недавно проминуло 30 років, відколи, тоді ще молоденька, майже незнана, Дарія Ярославська дебютувала в українській літературі своєю повістю „Полин під ногами". Декілька місяців пізніше вона стала лавреаткою літературного конкурсу Т-ва Письменників і Журналістів, яке визнало „Полин під ногами" за найкращу книжку 1938 року. Цією книжкою захоплювались молоді і старші віком читачі. Ряд прихильних рецензій появилося у львівському „Ділі", „Новім Часі", коломийському „Світі Молоді" та багатьох інших часописах і журналах. Ірина Вільде у „Світі Молоді" ч. 10 писала: ... „радіймо, що до нашого гурту жінок-письменниць прибула ще одна. І то — не абияка".

Чим же Авторка „Полину під ногами" і „Острова Ді-Пі" здобуває собі таку прихильність у літературних кругах і завойовує собі армію читачів? На це відповідь дуже проста — оригінальність сюжету. Повість із-перед тридцяти років чи сучасний роман у Дарії Ярославської не є витвором філософських міркувань або фантазій — їх сюжет взятий із щоденного життя. Тому то її твори стали такими популярними й привабливими.

Крім численних новель, нарисів і етюдів, друкованих в Галичині й на еміґрації в різних часописах та журналах, більші твори Д. Ярославської вийшли під такими назвами: „Поміж берегами", „В обіймах Мельпомени", „Її Ню Йорк" і перший том „Повені" — „На крутій дорозі".

З нагоди появи другого тому „Повені" — „Острів Ді-Пі" та для відзначення 30-річчя літературної творчости Дарії Ярославської Союз Українок Америки, 28-ий Відділ в Нюарку влаштовує Авторський Вечір у неділю 11-го січня 1970 р. о год 5-ій по полудні в залі УНДому в Ірвінґтоні, Н. Дж. Крім Авторки-Ювілятки у Вечері візьмуть участь проф. Кость Кисілевський і поет Микола Щербак. В мистецькій програмі виступлять артистки: Іванна Кононів, Валя Калин-Магмет і Таїса Богданська.

Під час Вечора можна буде оглянути виставку 30-річної літературної праці Авторки.

При цій нагоді слід підкреслити, що Дарія Ярославська, крім праці на хліб щоденний і літературної праці, працює в Союзі Українок, де є головою Клюбу Приятелів Української Книжки. Вона є також головою Контрольної Комісії Нюаркського Відділу Асоціяції Діячів Української Культури та активним членом парафії св. Івана Христителя.

Сердечно вітаємо Дарію Ярославську у 30-річчя її літературної діяльности. Хай Всевишній зберігає Її у кріпкому здоров'ї на довгі літа! Хай творчий дух Ювілятки не згасає, а постійно поповнює надщерблену скарбницю української культури.

І. Галій

ЖУРНАЛ ВАРТИЙ ПІДТРИМКИ

Мова про ілюстрований й двомісячник „Екран", що появляється в м. Чикаґо, ЗСА, вже дев'ять років.

Перед нами подвійне число 45-46 (травень-серпень ц. р.), хоч уже середина листопада. Зрештою, якраз у цьому 45-46 числі Редакція вияснює читачам і дописувачам, чому вона не спроможна вмістити багатьох надісланих дописів. "... Журнал не появляється систематично щодва місяці, через брак належної фінансової підтримки громадянства".

І ось тут ми хочемо одверто сказати: **в нашій калькуляції щодо культурних ресурсів (що так висловимось) зайшла помилка.** Бож, не зважаючи на катастрофальну навалу радіо-телевізії, з боку загалу українського преса ще й сьогодні є найпершим і безспірним показником культурного рівня громади. І коли кількісно в 5-6 разів менша од нас громада литвинів в ЗСА має пресу з тим же приблизно тиражем, що й наша, то це таки дуже виразно промовляє не в нашу користь.

Але калькуляційний блуд наш сягає ще далі. Тобто: ми не тільки загально не трактуємо пресу так, як належить культурній нації, але й не дбаємо, щоб бодай внутрі скромного (щоб не сказати бідного) наявного пресового господарства доцільно, обдумано хазяйнували. Це значить, що найбільшу моральну і матеріяльну підтримку ми повинні б давати тим нашим публікаціям, які в приступній формі найбільше дають позитивного нашій молоді, а відтак і всій громаді.

За нашими — щоправда доривочними — спостереженнями молодь (навіть старша, студентська) поза своїми груповими молодечими публікаціями ще хіба „заувважує" і читає „Екран". І це, розуміється, має поважні підстави. Насамперед, відіграють свою ролю як позитивний чинник різнородні і численні ілюстрації. У світлинах — ілюстраціях журнала „Екран" читач знаходить ближчі і дальші місцевості, події і їх творців, а серед них не раз і своїх чи своєї родини знайомих та приятелів; раз-у-раз переконується, що українство в діяспорі живе національно-активним життям, і проблема української незалежної державности займає одне з чільних місць серед проблем Европейського Сходу.

Додайте до цього і те, що завдяки максимальній стислості вислову, супровідний до ілюстрацій текст надається зручно використати в суботніх та недільних школах Українознавства, а також і для студентів, які студіюють україністику і проблеми сходу Европи. При дотриманні реґулярної двомісячної появи „Екран" на протязі року зможе „доносити" до читачів усі головні події в житті української людности в діяспорі а частинно і в УССР.

Ме не були б у згоді з сумлінням, якби — говорячи про „Екран", не згадали його відповідального редактора — Адама Антоновича. Є подивугідне, що маючи на своїх плечах директорство найбільшої в Чикаґо школи Українознавства „Учительської громади", а до того ще й відповідальну функцію в Правлінні Українського Літер. Фонду ім. І. Франка, проф. А. Антонович спромогається ще й на таке величезне зусилля — провадити роботу редактора, адміністратора і експедитора „Екрану" в одній особі, своїми власними силами. Жертвенність і посвята „Екранові" проф. Антоновича така велика і прикметна, що ми повищими реченнями про неї згадали.

Адреса „Екрану" і його редактора — А. Антоновича та сама: 2102 Вест Чикаґо авеню, Чикаґо, Іллін. 60622.

А. Юриняк

„РУДЕ ПРАВО" У ПРАЗІ ЗАПОВІЛО нову серію чисток. Цим разом йдеться вже не про „правокрильних опортуністів", а про „дрібнобуржуазні елементи". Під одними й другими треба розуміти осіб, прихильних демократизації режиму. Чеські сталіністи користуються щораз більшими впливами і владою.

ВІКТОР ЦИМБАЛ

(Посмертна виставка мистця-графіка)

В ґалерії Українського Літературно-Мистецького Клюбу Нюйоркський Відділ ОМУА уладжує посмертну виставку праць мистця-графіка Віктора Цимбала.

Покійний належав до покоління, що в молодім віці включилося в Велику Українську Революцію, в боротьбу за волю України й за її незалежність.

Закінчивши середню освіту, він розпочинає студії в Мистецькій Школі в Києві, але внедовзі перериває їх й вступає до Української Армії. Бої на большевицькому й денікінському фронтахх... Юнацька (Старшинська) Школа... Відступ з України й інтернування в Польщі... Табори у Вадовицях й у Каліші, — це військовий шлях молодого мистця. В 1923 році через зелений кордон дістається до Чехії, — й там, у Празі, продовжує свою мистецьку освіту одночасно в двох школах: в „Українській Студії Пластичного Мистецтва" й у „Чеській Художньо-Промисловій Школі". „Студія", поза мистецькими дисциплінами (м. ін. Цимбал вчився деревориту у відомого проф. Кароля), була справжнім науково-дослідчим осередком на еміґрації. Професорами її були — В. Щербаківський, З. Мірчук, В. Січинський, Д. Антонович і ін.

В. Цимбал особливо цікавився проблемами культури, світової й української. Тримаючись засади, що над проблемами української культури треба наполегливо працювати, він систематично вивчав їх, зібрав солідну бібліотеку, зібрав вирізки з періодичних видань на різних мовах.

По закінченню мистецької освіти В. Цимбал багато працює, як графік. Ще в Чехії на великому державному конкурсі за графічний портрет чеського національного діяча Палацького здобуває першу нагороду, що дало йому певну позицію в мистецькому світі. Галичина й Західня Україна знали його з дійсно стилевих ілюстрацій дитячих видань, друкованих у В-ві М. Таранька „Світ Дитини".

Він не дуже любив свою працю комерційного графіка, якою успішно заробляв на життя, але ці праці були високої мистецької вартости й дали йому заслужене ім'я.

Серце мистця схилялося до малярства й до складних малярських композицій. Він любив малювати відносно великі полотна, але в ті полотна вкладав стільки мистецької візії, що вони могли бути мальовані в кількакратно більших форматах без шкоди для мистецького задуму. Інша справа, що в наших умовах цього фактично не можна було здійснити, виставити, показати...

На тему голоду на Вкраїні на українських виставках ми бачили певну кількість творів, які мали віддати трагізм тих часів, але мусимо признати, що найглибшу синтезу дав В. Цимбал, який був найдальше віддалений від місця подій. А це тому, що мистець глибоко пережив це. На одній з його виставок в Буенос Айресі перед його картиною „Голод в Україні" постала гостра дискусія. Комуністи, їх „попутчики" й „проґресисти" заперечували, що взагалі голод був, що це — пропаґанда. Аж поліція припинила ту гарячу дискусію.

Молода українська еміґрація — поза межами України досліджувала й шукала синтези української духовости в своїх писаннях. Ідейні синтези леґендарної минувшини, українська передісторія й історія знаходять свій вираз, наче візуальну реконструкцію в картинах Віктора Цимбала.

Природа й окруження в Арґентині — країні великих контрастів: від субтропіків до підбігунових районів, високі гори й безмежні степи, — все це знаходило своє місце в етюдах й у багатьох картинах Цимбала. Ці маленькі етюди — кожний з них є потенціяльною великою картиною.

Мистецький смак мистця фармувався під впливом мистецтва, яке домінувало в його молодечих літах, й знайшов своє посилення в празьких мистецьких колах. Ті мистецькі течії в кількадесят років згодом стали „немодними" й дуже легко можна було закваліфікувати такого мистця, як відсталого. Сьогодні ті речі стали дуже модними, — й мистець посмертно опиняється, в якійсь мірі, в рядах мистців сучасних.

Віктор Цимбал швидко, змолоду був змушений вийти на еміґрацію, але еміґрація дала йому змогу мати перспективу до того, що діється в Україні й знаходити мистецьку синтезу тих річей, які губляться для мистця на рідних землях й за щоденними випадками не бачить цілости.

Говорячи про творчість Віктора Цимбала, належить ще раз підкреслити, що можна бути сучасним й модерним українським мистцем на еміґрації далеко краще, ніж на рідних землях. А він пробув на еміґрації близько півстоліття...

И тому надзвичайно влучно в промові на відкритті посмертної виставки В. Цимбала проф. Петро Меґик назвав його „митцем, що свою творчість присвятив далекій батьківщині". Він закликав громадянство, щоб оглянули виставлені твори, щоб, може, щось закупили для своїх збірок, щоб спричинилися до видання монографії про Покійного. В тій цілі — видання монографії — й помагають наші мистецькі організації уладити виставки в Дітройті, Філядельфії й тепер — в Ню Йорку... „А виставки посмертні — це наше „посмертне цілування", належне українському мистцеві на чужині"...

А. М.

Місяць української книжки у Пітсбурґу

Бублічна бібліотека Карнеґі у Пітсбурґу, з поверх двомільйоновим книгозбором, чи не одна з найбільших в Америці. Почавши від 13-го жовтня ц. р., у Місяці української книжки, понад 1000 щоденних відвідувачів мають нагоду познайомитись і з українською книжкою. У двох просторих шафах при вході до головної читальні виставлені зразки книжок, що друкуються поза межами України для обслуги мільйонів українців поза батьківщиною. Одна ґабльотка в цілості посвячена творчості Шевченка в перекладах на ряд світових мов. У другій, довідники і посібники про Україну, англомовні переклади наших клясиків, альбоми народного та модерного мистецтва, та періодичні видання українських професійних товариств і наукових установ в ЗСА. Короткі пояснення обзнайомлюють глядача з широким спектром нашої книжкової продукції в діяспорі. Побіч книжок, добірні експонати побутового мистецтва особливо притягають увагу відвідувачів.

Ініціятиву виставки дав п. Роман Гарвас, який працює бібліотекарем у Карнеґі, а її здійсненням заялись члени недавно зорганізованого товариства „Українські приятелі Бібліотеки Карнеґі". Членами цього товариства є громадяни Пітсбурґа й околиці, зацікавлені у збагаченні українського відділу цієї бібліотеки. Управа товариства, панове Є. Зварич, М. Корчинський, М. Комічак та В. Сачко, нав'язали тісну співпрацю з зарядом бібліотеки в справі систематичного постачання українських книжок для книгозбірні. Для цього виготовлено списки книжок, що їх поручається для закупу. Крім цього, товариство розпочало збірку книжок та фондів, щоб якнайскоріще побільшити український відділ бібліотеки. Ця акція спопуляризована на відомій радіо-програмі Михайла Комічака, проходить успішно.

Виставка української книжки в Карнеґі, перша в історії Пітсбурґа, тривала до кінця листопада. Вона зустрілась з прихильним відгуком відвідувачів, серед яких велике число — це студенти, професори та науковці місцевих інститутів. Управа бібліотеки одержує численні вислови признання за цю інформативну виставку, по мистецьки оформлену пані Анною Комічак. Бібліотека одержує багато запитів про книжки українських авторів та про джерельні інформації про Україну й українців.

Досвід, здобутий у Пітсбурґу в справі співпраці між українським громадянством і визначною публічною бібліотекою може бути цікавим і для інших скупчень українців, особливо в університетських містах. При цілеспрямованій ініціятиві можна буде добитись створення в ряді бібліотек поважних відділів україніки, так потрібних для розповсюдження правди про [redacted]

Р. Г.

Леся Храплива:

ДВІ НОВІ, ВЕСЕЛІ АБЕТКИ

Можна тут говорити з повним правом про веселість. Кожна бо нова книжкова поява — явище наскрізь відрадне. Це ж підтвердження, що наша діяспора живе і здібна до нових культурних починів.

А коли ще появиться нова книжка для дітей, то це вже дослівно — радість! Діти бо не вміють сприймати життя по-сумному. Те, що має промовити до їх молодих сердець, мусить бути веселе. Такою радісною була недавня поява аж трьох рівночасно книжечок, видання Об'єднання Працівників Дитячої Літератури: „Напровесні" Олени Цеґельської, „Марушка-Чепорушка і Лесь-Побіґдесь" Романа Завадовича та „Маленький дзвонар із Конотопу" Леоніда Полтави.

А ось появилася книжечка, що носить таки веселу назву: „Абетка веселенька для дорослих і маленьких", Леоніда Полтави з ілюстраціями Петра Сидоренка. Книжечка дуже різнобарвна, при чому вміло використані технічні можливості вживати щораз двох різних красок на різних аркушах — і у висліді це дає ефект повнобарвности. Ілюстрації добрі композиційно і, згідно з назвою: веселі, дотепні.

Текст складений якнайточніше для того, щоб виконав завдання: навчити дитину української абетки. В коротких віршиках, призначених по одному на букву, саме ця буква повторюється найчастіше на початку і в середині слів, і завжди відзначена іншою краскою. Щоб легше було дитині її помітити, знайти, зрадіти нею і ... запам'ятати.

Задум дуже вдалий, як з мистецького, так і з педагогічного погляду, як з боку автора й ілюстратора, так і видавця — Центральної Управи Спілки Української Молоді, друковано у Бельгії.

Після появи справді цінної книжки для молоді „Ніч проминула" пок. проф. В. Радзикевича, оце нове видання цієї нашої молодечої організації, на цей раз для дітей. І дуже правильно, бо ініціятива у творенні та поширенні нашої дитячої та юнацької літератури повинна б навіть ще в куди більшій мірі виходити саме від тих громадських чинників, що гуртують та виховують дітей і молодь: молодечі організації, шкільництво, Церкви. Всякі такі почини, як ось видання збірки дитячих віршів Миколи Щербака „Волошки", що вийшли коштом та заходами Сестрицтва Святої Покрови при Святотроїцькій Православній Парафії в Ірвінгтоні, заслуговують справжню увагу та піддержку. І Об'єднання Працівників Дитячої Літератури радо дає таким виданням свою марку: „ОПДЛ — Нашим дітям", пропагує та поширює їх. Громадянство повинно це зрозуміти й оцінити.

Другу абеткову появу не можна теж не назвати веселою, бо це гра-складанка. На двох, двокольорових табличках всі букви, а біля них образки, назва кожного починається на одну букву абетки. Самі ж букви на картониках можна виймати і, розкинувши, прикладати до відповідних образків.

Мета гри — дати дитині знання нашої абетки. Це тим більше важливе в наших обставинах, де наші педагоги невтомно нагадують: навчити дитину читати по-українському, поки вона піде в англомовну школу.

Видавець цієї гри, товариство „Освіта" у Філядельфії, видало книжечку з ініціятиви двох молодих матерів: артистки-маляра та професійної виховниці дошкілля. Ця приватна ініціятива дала українську гру й забавку. Наше громадянство прийняло цей почин з увагою. „Освіта", яка видала минулого року дві гри-складанки: „Українську хату" та „Гагілки", могла тепер видати нову книжечку.

Идуть зимові свята, св. Миколай та Різдво. Нас батькам вже дуже заздалегідь усвідомити собі, що, треба дати дітям українські забавки.

Український Бібліографічно-Довідковий Центр

Хто займається науковою чи інформаційною працею, знає як важною є бібліографія. В Америці маємо численні різного рода, не раз дуже спеціялізовані бібліографії та індекси та такі же інформаційні центри.

У нас, на жаль, ця справа представляється дуже погано. Американські бібліографії та індекси містять дуже мало україніки, а українських бібліографій та індексів майже не маємо. Щоб знайти якусь українську статтю, треба переглянути не раз сотні випусків журналів чи збірників, щоб устійнити, в якій бібліотеці можна знайти якусь українську рідку книжку, треба перевести не раз довгу кореспонденцію.

Щоб тому станові зарадити, Товариство Українських Бібліотекарів Америки підняло з забуття ідею проф. д-ра Ярослава Рудницького, щоб створити в Ню Йорку Центр Української Документації, який ми перезвали на Український Бібліографічно-Довідковий Центр.

Завданням цього УБДЦентру має бути створення зведеного каталога україніки — принайменше рідкісної — в північно-американських бібліотеках та в приватному посіданні, який був би помічним в розшукуванні книжок, збірку всякого рода бібліографій та індексів україніки, доповнену бібліографією української бібліографії, списки українських бібліотек, видавництва, преси та всякі інші списки, колекції та реєстри, які позволяли б всякому, що займається чи то студіями української проблематики чи українською інформацією одержати в одному місці всі потрібні матеріяли.

Товариство Українських Бібліотекарів Америки рішило створити такий центр до спілки з Українським Інститутом Америки в його приміщенні. Заключено договір між обома установами та розгортається підготовча праця.

Та щоб такий центр міг розвинутися і успішно працювати та здобути потрібний авторитет в українському та англомовному світі, він мусить мати сталий професійний та канцелярський персонал, який працював би 40 годин на тиждень, мусить мати колекцію бібліографій та індексів, які не завжди можна дістати даром, мусить мати устаткування, до якого крім машин до писання належать також машини до помножування, до роблення копій, апарати до мікрофільмування та читання мікрофільмів і мікрокард, мусить мати змогу покривати канцелярійні видатки, а те все потребує фондів у тисячі долярів річно.

Розведено широку пропаґандивну акцію в цій справі в пресі, на зборах, і т. д. Здавалося, що громадянство, а принайменше найповажніші наші громадські установи зрозуміють цю справу і посиплються жертви та дотації, які запевнять розвиток УБД-Центрові. Та так не сталося...

Д-р Роман [illegible]

30-річчя державности Карпатської України у Філядельфії

У Філядельфії щоп'ять літ відзначується проголошення державности Карпатської України, яке сталося в березні 1939-го р. Цього року це відзначення відбулося 28 вересня разом з відначенням 30-річчя боїв Карпатської Січі проти мадярського нападу на Карпатську Україну. Відзначення відбулось заходами Карпатського Союзу і Об'єднання Карпатських Січовиків.

Громадський Комітет очолив о. митрат Ст. Біляк, настоятель української православної митрополичої катедри св. Володимира у Філядельфії. Почесним головою Комітету вибрано проф. А. Штефана.

Неділю 28 вересня 1969 р. проголошено Днем Карпатської України. В українських церквах відслужено Божественні Літургії в намірені Карпатської України і українського народу з Панахидами за бл. п. президента Карпатської України о. А. Волошина, замученого Москвою та за Карпатських Січовиків, які впали в боях за волю Карпатської України та за замучених в мадярських тюрмах.

Вечором того ж дня у залі Бенджемін Френклін Гай Скул відбулася Ювілейна Академія, яку почав Апель комбатантських і молодечих організацій під проводом побр. Б. Артимишина, голови місцевої станиці Дивізійників. Апель прочитав д-р Теодор Мамчур, сотник Січових Стрільців. Хор української православної катедри св. Володимира відспівав американський гимн. Ювілейну Академію відкрив голова Ювілейного Комітету о. митрат Ст. Біляк, б. Карпатський Січовик у Хусті, який підкреслив, що Закарпаття було, є і зістане українською землею, як невідривна частина України разом зі Західнім Закарпаттям Пряшівщиною.

Святочну промову виголосив д-р Вінкентів Шандор, кол. офіційний представник уряду Карпатської України при чехословацькому центральному уряді в Празі. Публіка часто її оплескувала. Прочитано Декларацію Уряду Карпатської України, який перебуває у вільному світі. Декларацію прочитав професор Августин Штефан, б. голова сойму і міністер шкільництва Карпатської України. Публіка вітала цього заслуженого державного мужа. Ось частина Декларації:

„Тридцять років минуло від того часу, як влада Карпатської України урядувала і Сойм її вів засідання, тому міг би дехто думати, що мандат цих органів говорити від імени Карпатської України скінчився. Однако треба взяти під увагу, що ані за часів мадярського, чеського ані пізніше совєтського режиму не було всенародним голосуванням вибраного і схваленого представництва Карпатської України крім влади Волошина і Хустського Сойму, і тому члени цих представництв, що живуть у вільному світі, повинні проголошувати волю і вільне слово населення Карпатської України.

У вільному світі перебувають такі колишні посли Сойму Карпатської України: д-р Володимир Комаринський, Юліян Ревай, д-р Микола Рідорфер, інж. Леонід Романюк, д-р Степан Росоха та проф. Августин Штефан. З колишніх членів влади Карпатської України перебувають у вільному світі: Юліян Ревай та Августин Штефан та представник карпато-українського уряду в центральнім уряді Чехо-Словаччини у Празі: д-р Викинтій Шандор.

В тридцяту річницю проголошення незалежности Карпатської України члени б. уряду К.У. і посли Сойму К.У., що перебувають у вільному світі, стверджують, що Карпатська Україна, Пряшівщина та Сигітщина є споконвічні українські землі і населення їх повторно проголосило свою волю належати до Вільної Української Держави, а саме: Пряшівщина у Старій Любовні 8-го листопада 1918, Сигітщина в Сиготі 18-го грудня 1918, а населення Карпат. України в Хусті 21 січня 1919 р. і цю волю боронило зброєю у руках в Ясіні, Рахові, Бичкові та Сиготі в місяцях грудня 1918 і січня 1919 та в березні 1939. Члени б. Карпатоукраїнсько-їнської Влади і посли Сойму К.У. стверджують, що Карпатська Україна, Пряшівщина і Сигітщина поділюють долю інших українських земель в комуністичних тюрмах народів СССР, Чехословаччини та Румунії та змагаються разом з ними за визволення українського народу з комуністичного ярма і за обновлення Вільної Соборної Української Держави.

Всякі поновні потягнення декотрих сусідніх народів, перш за все мадярів, на територію К.У. є актом агресії та грубим порушенням засади самовизначення.

Тому стверджуємо, що населення Карпатської України, Пряшівщини та Сигітщини буде всіми засобами разом з українським народом боронити соборно-державницькі права Української Держави як господаря всіх Українських Земель".

У мистецькій частині з успіхом виступив мішаний хор ім. Кошиця при українській православній катедрі св. Володимира під дириґентурою Петра Кириленка, по мистецьки виконуючи „Хай воскресне Бог" Бортнянського.

Вокальне тріо СУМА „Соловейко" виконало повстанські пісні „Я сьогодні від вас від'їжджаю" і „Зірвалася хуртовина" у музичному опрацьованні проф. Зої Маркович та „Віють прапори", музика Витвицького, на додаток „Подай дівчино ручку". Співали Леся Романець, Маріянна Гаманюк та Ірена Зазуляк. Мистецький провід Зої Маркович. Вокальне керівництво проф. Антоніни Лисенко.

Гарно виконали монтаж „Січовики" на слова Б. Кравцева пластуни і пластунки Філядельфійської станиці, а це: Н. Ковальчук, Х. Дмитренко, І. Дмитренко, Д. Варвара, Н. Луцька, Ю. Пазуняк, А. Максимович, В. Чайківський і О. Лабунька.

Хор православної катедри прекрасно виконав „Карпатські Січовики" Китастого, народну пісню „Козаченьку, куди йдеш" і „Живи Україно". На закінчення хор разом з публікою відспівав український національний гимн.

Микола Вайда

СССР закидав розвідників у запілля „союзних армій"

Московська „Правда" з 29 грудня 1969 р. опублікувала спогади Н. Мара „Тієї новорічної ночі", в яких розповідається про дії совєтської авіяції під час другої світової війни. Найбільше уваги в спогадах приділено „П'ятій ескадрилії особливого призначення", зформованій з наказу Сталіна в 1943 р. Літаки тієї ескадрилії оперували з аеродрому в Жулянах під Києвом, літали переважно в нелітну, найгіршу погоду, перевозили розвідників та зброю для комуністичних партизанів, харчі, пропаґандивну літературу. Один із летунів, Цуцаєв, розповідаючи про полети в 1944 році, сказав: „Літали ми через фронт, чорту в зуби. Дороги були далекі. Беремо на борт розвідників, автомати, патрони, радіонадавачі й летимо під Варшаву, на беріг Дунаю, або в гори Югославії, а часом і до самого французького або італійського кордону". Так „Правда" ствердила, що совєтське командування скидало своїх розвідників не лише на зайнятих німецькими фашистами територіях, а і в запіллі союзних військ — американських та англійських армій.

ГЕНЕРАЛ КРЕЙТОН АБРАМС ЗАНЕДУЖАВ. Головний командир американських збройних сил у В'єтнамі дістав запалення легенів і перебуває у військовому шпиталі у В'єтнамі. Однак за офіційним бюлетеном — життю недужого не загрожує небезпека.

Педагогічна конференція Об'єднання Українських Педагогів ЗСА

Заходами Головної Управи Об'єднання Українських Педагогів ЗСА 4 і 5 жовтня 1969 р. в Дітройті відбулася Педагогічна Конференція, присвячена актуальним питанням українознавчого шкільництва. В програмі Конференції, що нею проваділа президія в складі інсп. І. Білоуса (Дітройт) — голова і п. В. Іванчук (Клівленд) — секретар, були доповіді: проф. Мирослава Семчишина (Чикаго) на тему: „Проблеми й перспективи українознавчого шкільництва" і „Методика навчання історії України в школах українознавства", виголошена проф. Марією Олесницькою (Дітройт).

Перша доповідь розгорнула проблеми нашого українознавчого шкільництва під теперішню пору, виявила ряд пекучих і досі неупорядкованих справ (як програми, підручники), вказала на ті нові обставини, серед яких доводиться вчити і виховувати молодь та видвигнула ряд вимог, які треба Центральному Об'єднанню в спілці з Шкільною Радою УККА полагодити найближчим часом. Такими вимогами є справа програм, підвищення кваліфікації професійних вчителів (шляхом семінарів), і педагогічний вишкіл нових адептів учительського фаху. Зокрема доповідач підкреслив необхідність більшого зацікавлення громадянством справами наших шкіл і потребу більшої активізації зі сторони професійного Об'єднання Українських Педагогів в цій країні на відтинку організації і плянування виховно-освітньої роботи серед молоді.

Друга доповідь мала виключно методологічний характер. Прелеґентка насвітила всесторонньо справу відповідних і обдуманих інтерпретацій історії України в українських школах, вказала на деякі перебільшення у ґлорифікації окремих історичних постатей та висловилась за більш критичне подавання рідної історії молоді, яка повинна знати не тільки позитиви, але й неґативи нашого минулого.

Після доповідей відбулася обширна дискусія.

Пленарне засідання ОУП ЗСА

У рямках Конференції 4 і 5 жовтня 1969 року в Дітройті відбулося Пленарне Засідання Головної Управи Об'єднання Українських Педагогів ЗСА. В засіданні взяли участь делеґати з Клівленду, Чикаґо, Дітройту, з представником Шкільної Ради УККА п. проф. Ю. Спільниченком — секретарем Ш. Р. УККА, головою Централі Опікунів Шкіл Українознавства п. інж. Д. Березовським та іншими чоловими представниками українознавчого шкільництва.

Пленарне Засідання очолила п-ні дир. Ю. Назаревич (Чикаґо), перша заступниця голови ОУП.

Програма Пленарного Засідання мала на меті представити делеґатам картину пропрацьованої праці з усіма її додатніми і від'ємними сторонами та представити всесторонні можливості засягу праці майбутнього, де й коли заанґажованість українського вчителя повинна бути найбільш заактивізована, зорганізована, популяризована й відповідальна. Час і стихія доби молоді американського життя, в середовищі якого перебуває й українська молодь, диктують виховникам і педагогам українознавчих шкіл подвоїти зусилля виховно-освітньої праці серед української молоді, яка не двозначно повинна усвідомити корінність свого походження, велич своїх завдань та прагнень у завоюванні чільних місць у сфері американського життя. Відповідальність за виховно-освітній сектор укр. молоді лежить, в першу чергу, на укр. вчителях, священиках укр. Церков, виховниках молодечих організацій та на батьках.

Звіти референтів насвітлювали процес виховно-освітнього стремління до засягнення вершин своїх завдань, одначе у них також виднілися прогалини, які можуть бути усунені наполегливим зусиллям співпраці та координації всіх учительських сил, на яких лежить тягар відповідальности за долю української дитини, як і на ОПДЛ.

Детальне насвітлення цього видко було в обговоренні внутрішньо-організаційних справ діяльности ОУП, що також заторкнуло справи активної участи, співпраці та допомоги Шкільній Раді УККА; в критичних вимогах до структуральних змін Крайової Виховної Ради та в обговоренні участи й представленні вимог та побажань зі сторони ОУП на черговому Конґресі УККА.

Пленарне засідання присвятило багато часу на обговорення справи учительських семінарів з метою підвищення кваліфікації укр. вчителя, як рівно ж семінарів у підготовці нових учительських кадрів із молоді, яка закінчила навчання в українознавчих школах та вищих школах американського шкільництва.

Продискутовано болючу справу англомовного навчання в українознавчих школах, яке на даний час потребує стабілізації як у програмах так і у відповідних до цього підручниках.

Форумом вислову й обміну думок, поглядів, порад та взагалі насвітлень усіх научно-виховних справ, з якими укр. педагог стоїть віч на віч у щоденному своєму житті при зустрічі з шкільною молоддю, став офіціоз Шкільної Ради УККА бюлетень „Рідна Школа", на сторінках якого українські педагоги повинні вести всесторонне насвітлення своїх справ, які часто бувають справами загального характеру.

Пленарне засідання позначилося виявом потреби частіших зустрічей учительського збору як ширшого, так і місцевого маштабу.

М. С. — В. І.

Картерет у 10-річчя смерти сл. п. Степана Бандери

В неділю 19 жовтня українська громада в місті Картерет, Н. Дж., гідно вшанувала 10-ту річницю від дня смерти Провідника ОУН, сл. п. Степана Бандери. О год. 10-ій рано в українській кат. церкві, Пречистої Діви Марії в намірені Українського Народу Службу Божу і Панахиду за Провідника ОУН сл. п. С. Бандеру відправив всч. о. монс. д-р В. Поспішил. Він в наповненій церкві вірними виголосив проповідь про Україну та її борців за християнську Україну.

О год. 6-ій вечером в домівці 9-го Відділу ООЧСУ відбулись жалібні сходини, на які прийшла поважна кількість свідомого громадянства з своїми діточками, щоб віддати пошану великому героєві, який посвятив ціле своє життя для українського народу, для здобуття для нього української держави. Сходини відкрив голова 9-го Відділу ООЧСУ, Василь Матлаґа, присутні однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять Провідника ОУН сл. п. С. Бандери, та всіх героїв, що впали за Українську Соборну від нікого незалежну Державу.

Головну доповідь виголосив довголітній працівник на українськім полі п. Іван Рачинський. Він дуже гарно зобразив в доповіді пройдений шлях життя Провідника та його діяльність для українського народу, пов'язуючи з 40 літтям створення ОУН.

Місцеві учні американських і українських шкіл та учасники сумівських літніх таборів гарно виконали деклямацію, присвячену сл. п. С. Бандері. Виконавцями були: Юрій Ґлущик, Стефанія Дитиняк і Марійка Матлаґа.

Відспіванням всіми присутніми „Не пора, не пора", закінчено жалібні сходини.

С. М.

Софія Наумович

ДВА ВЕЧОРИ ОКСАНИ КЕРЧ В ЕВРОПІ

З нагоди побуту письменниці Оксани Керч в Европі під час посвячення Собору св. Софії в Римі, — у двох країнах: Франції та Німеччині, — відбулися її доповіді про українську літературу в Америці й Канаді.

Перша доповідь відбулася з рамени ЦПУН у Мюнхені на запрошення його голови м-ра А. Мельника та під його веденням 7 жовтня 1969 р.

Друга доповідь була 10 жовтня в п'ятницю, в Парижі на запрошення Українського Академічного Товариства. Доповідачку представив і керував дискусією голова УАТ д-р А. Вирста.

Доповіді викликали зацікавлення слухачів, чого доказом були пожвавлені дискусії, що тривали набагато довше як сама, дуже сконденсована, доповідь. Це було не тільки дуже приємним і відрадним явищем для доповідачки, але теж прозраджувало, що серед наших громад на европейському континенті далі жевріє зацікавлення долею та носіями української літератури по цей і той бік залізної заслони. З-посеред чисельних дискутантів багато було ерудитів, які прекрасно доповнили цю літературну доповідь своїми професійними заувагами. З них на перше місце вибився поет Ігор Качуровський, який подав деякі вістки та критики української еміґраційної поезії

Як із обидвох доповідей та дискусій над нею випливало, — у нас непогано стоїть справа з авторами, видавництвами та зацікавленням читачів. Натомість якщо ідеться про книжковий ринок, про організацію збуту та реклями для української книжки, — то це справжня катастрофа, з якої найвищий час уже нам усім отрястися і енерґійно взятися за це, неостаннє в культ-освітній діяльності діло. Треба згадати, що кільканадцять книжок О. Керч розійшлися поміж слухачами, хоч про свою творчість письменниця і не говорила. Як знаємо, досі появилися книжками її два романи: „Альбатроси" у вид. Ю. Середяка в Арґентині та „Наречений" у „Гомоні України", Канада. Третій роман з життя сучасної еміґрації Америки друкується в тому ж таки „Г. У.".

Гуцульське Товаристсо в Чикаґо мало новий успіх

Хочемо занотувати успіх „Веселого Гуцульського Вечора", організованого Гуцульським Товариством „Чорногора" в Чикаґо 4-го жовтня 1969 р. в залі Шопена.

Учасниками програми були: відома співачка Андреадіс, найпопулярніший сучасний письменник Микола Понеділок та безконкуренційні своїм хореографічним мистецтвом — діти Роксана Дика і Юрчик Цепинський. На Гуцульський Вечір прийшло стільки публіки, що заля була повна.

Провадив програмою Микола Понеділок. Він розпочав програму словом — „Степова Україна вітає Гуцульщину", підкресливши ідею соборности всіх українських земель. У другому виступі — „У книгарні" він з гіркою іронією висміяв заамериканізований тип простодушної матері, що бажала б одружити свою доньку з чужинцем мільйонером. В противагу ж їй автор показав освічену, свідому українську патріотку її доньку, що чекає знайти подруга свого життя — українського хлопця.

Бурею оплесків публіки і верхом успіху виступів Понеділка було його оповідання „Віч на віч" про зустріч з совєтським дипломатом з радянської України.

Не мало потішив публіку Понеділок читанням двох своїх „модерних", як він назвав, віршів, знаменито наподобивши тими карикатурно написаними „віршицями" деяких сучасних поетів, що пишуть в риму, але без змісту і поетичного змислу. Галина Андреадіс своїми співами полонила всіх слухачів, а гуцулів ще й заставила милуватись гуцульською „ношею". Її репертуар складався з пісень: „Гуцулка Ксеня" — слова І. Савицького, музика Я. Барнича, „Ой гори ви мої" — слова і музика А. Фіцаловича, „Веснівка" — слова М. Шашкевича, музика В. Матюка і „Гей, Іване", „Діброва зелена" — українська народна пісня в обробці А. Гнатишина і „Мав я раз дівчиноньку" Купчинського.

Дійсно було щастям слухати й милуватись її співом, її голосом, таким принадно ніжним в ліричних моментах і таким сильним тоді, коли її меццо сопрано підкреслювало зміст пісні. Артистка переймалася сама піснями, які співала. Це була така щирість у виконанню, що нею переймались слухачі. Публіка не в силі була відпустити зі сцени, а Галина Андреадіс не була в силі обмежитись домовленою програмою...

При фортепіяні був проф. Василь Шуть. Своєю грою він творив мистецьке тло, що по ньому стелились ті співи.

Двом талантам Миколи Понеділка і Галини Андреадіс відповідали своїми успіхами вже готові маленькі артисти українського танку Роксаночка Дика і Юрась Цепинський. Хореографія і музичне оформлення їхніх танків було творчістю Любомира Цепинського, і йому маємо бути вдячні за те, що ці двоє дітей вже тепер збирають успіхи.

Фолкльорний матеріял, використаний в основі тих танків, мистець хореограф ушляхетнив та навчив дітей в найдетальніших рисах їхніх рухів, навіть в міміці їхніх личок, усмішках та у виразах смутку, ніжности на личку Роксаночки або „леґінського" завзяття й бравурности захоплення навіть в оченятах Юрчика.

Танок „Хустина" був прекрасний, „Коломийка дует", що її понеділок назвав „соборною", чарувала очі глядачів. „Рахівчанка" — це був танок з чудово виконаними фігурами, які віртуозністю виводили ці двоє дітей. Знаменито виконали вони заключний акорд того танцю. „Буря над Верховиною" — прекрасний, глибокий змістом хореографічний образ, досконало виконаний при відповідно підібраній музиці, викликав глибоке зворушення своєю символікою.

Годиться зазначити, що адміністрація цієї вдалої імпрези була на висоті. Управа Т-ва і члени гуцули, що були при касах та розпорядчиками на залі вправно виконували свої обов'язки, не згадуємо ще про своєчасно проведену пропаґанду і саму організацію імпрези, що було заплановано під керівництвом голови Т-ва Миколи Домашевського. На вечері для прибулої публіки приготовлено й „програму" імпрези, що уявляла собою чергове 12-те число журналу „Гуцулія", між сторінками якого друковано порядок виступів учасників імпрези. Перед початком імпрези, коли публіка нетерпеливо очікувала піднесення куртини, було пущено музику, яку дбайливо приготовив запрошений гість пан Степан Легенький з його модерним апаратом. При піднесенню куртини заграв він „Голос трембіти"...

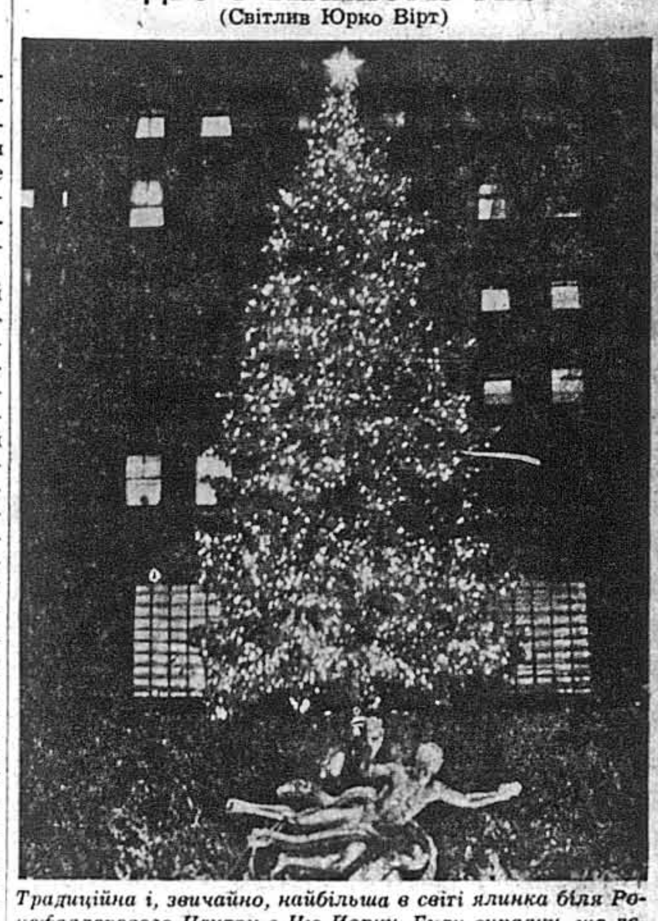
На кінець нашого репортажу пригадалось нам твердження проф. Олександра Колесси про те, що гуцули є вихідці знад Дніпра, зокрема ж з Полтавщини. Пізніше „співець Гуцульщини" Михайло Ломацький занотував цілу низку „повіствувань" і переказів зі старовини, які вказують, що гуцули здобули Карпатські гори й ліси, прийшовши до них зі східніх земель України та з Запоріжжя після скасування там козацької Січі.

Китиці червоних троянд в подарунок учасницям, мистцям пісні і слова були занадто скромним відзначенням їхніх виступів.

Антін Кущинський

РІЗДВО У ВЕЛИКОМУ МІСТІ

(Світлив Юрко Вірт)

Традиційна і, звичайно, найбільша в світі ялинка біля Рокфеллерового Центру в Ню Йорку. Були випадки, що дерево на цю ялинку спроваджували з Норвеґії або інших заморських країн. Ялинка освітлена тисячами різнокольорових світел.

Під час різдвяного сезону вулиці великих і малих американських міст освітлено додатково електричними зірками.

У цьому ж різдвяному часі удекоровані не тільки вулиці, але й вітрини склепів. За вікнами склепу, як у цьому на фотознімці, безліч призначеного на різдвяні подарунки товару, зокрема дитячих забавок.

Студенти влаштовують виставку фотографії

Нюйоркська Студентська Громада влаштовує першу річну виставку фотографії. Ця виставка, перша в українській громаді, відбудеться в Мистецько-Літературному Клюбі, 149 Друга Авеню в Ню Йорку від 21 лютого до 6 березня 1970 року.

Ціль виставки — віддзеркалити найкращі досяги українських фотографів аматорів, старшого і молодшого віку. Жюрі відзначить найкращі фотографії.

Фотографічна Комісія УС-Громади в Ню Йорку запрошує до участи у виставці всіх, хто цікавиться і займається фотографією, незалежно від віку і місця перебування. Знимки можуть бути чорно-білі, або кольорові, формату не меншого як 8x10 інчів. При кожній знимці належить подати назву знимки, ім'я і прізвище та адресу фотографа.

Знимки на виставку приймається до 7 лютого 1970 року. За ближчими інформаціями треба звертатися на адресу Студентської Громади 140 Друга Авеню в Ню Йорку, куди також треба надсилати знимки, або телефонічно — ГР-5-1622.

З України повідомляють про голодних собак і недоживлених домашніх тварин

У кількох приватних листах з України висловлено журбу не тільки за стан прохарчування людей, особливо в районах, що потерпіли від повенів та ураґанених вітрів, а й за напівголодних домашніх тварин колгоспників. Із центрального району УССР прийшов на Захід лист до дружини одного з українських ветеринарних лікарів у Америці. Уривок з листа надрукований у журналі „Інформативний листок" Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, ОУВЛ, ч. 77 з грудня 1969 р. На стор. 29, після „Ветеринарної хроніки з поневоленої України" та вістки, що лікарі в Києві „вивчають токсоплязмозу в собак", подано такий уривок з листа: „У вас шпиталі для собак, а у нас навіть їх не кормлять. Мій сусіда свого пса ніколи не кормить, а про хворобу і лікування не може бути й мови! Собака сам собі шукає поживи, і де він її знаходить, не відомо. Не ліпше і з іншими домашніми тваринами, що є власністю колгоспників. Всі вони, якщо живляться, то купленим за тяжко запрацьований гріш або краденим. Куплений корм для тварин — також крадений".

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У СІМДЕСЯТИХ РОКАХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мостійного життя, яким є життя забезпеченевих організаторів.

У відділі інформаційнім, який в цім краю носить розумну назву публічних зв'язків, слід дбати про якнайширшу освіту й інформацію для громадянства про значення життьового забезпечення та його ролю, як засіб інвестиції, ощадности та запевнення стабільности родини навіть, коли трапиться в ній нещастя, зокрема з батьком родини. Многогранність життьового забезпечення, як засобу забезпеки від матеріяльної шкоди у випадку передчасної смерти або на випадок старости чи втрати заробіткової сили, вимагає постійного і грунтовного усвідомлення широкої громади, як членів установи, так і тих, які ними мають стати. Видавання бодай щомісячного журналу для членів УНСоюзу та для кандидатів на забезпечення у ньому, це було б перше завдання інформаційного відділу УНСоюзу. А крім нього видавання інформаційних видань і брошур, щораз нових інформаційних статтей та кличів у ширшій, союзовій і несоюзовій пресі, публічні доповіді, панелі, конференції — все це на високому професійному, хоч водночас і громадському, рівні. Радіові передачі, доки зможемо дістатися до телевізії, та всі інші засоби поширення знання це були б дальші засоби діяльности цього відділу.

А вишкільний відділ зосереджував би свою вишкільну і інформаційну діяльність на вишколі союзових працівників, однаково громадського, як і професійного характеру. Союзові секретарі та організатори вже не від сьогодні вимагають куди більшого вишколу, як той, що його їм запевнює УНСоюз. Введення постійної школи для організаторів та постійні й тимчасові курси, на крайову, окружну і місцеву міру, для секретарів відділів — це були б основні завдання вишкільного апарату, яким мали б відати висококваліфіковані фахівці життьового забезпечення.

Секретарі мали б вчитися не лише, як здобувати членів, але також, як їх належно обслуговувати, щоб союзова обслуга членів перевищувала обслугу комерційних асекураційних компаній. Повинно стати обов'язком усіх секретарів, зокрема новообраних, перейти початкові, а згодом вищі, секретарські курси, зокрема якщо йдеться про більші відділи. Те, що нині є вийнятком, мало б у найближчій будучності стати загальним обов'язком. Не повинно бути ні одного секретаря чи місцевого організатора, який, коштом УНСоюзу і на його доручення не пройшов би підставового вишколу. Крім того вишкіл тих, які з причини великого віддалення чи з інших причин не могли б перейти вишколу на курсах, відбувався би шляхом кореспонденційних курсів. Такі курси велись би ввесь рік безперервно. Поставлені фахово і на різних рівнях, вони були б досконалим засобом постійного вишколу навіть освічених і досвідчених секретарів та організаторів. Видавання підручників для секретарів, організаторів і інших урядовців Відділів входило б до завдань вишкільного відділу. Хто заперечить, що потреба таких трьох відділів, і то на базі постійности і фаховости, не є дуже великою і негайною потребою УНСоюзу на порозі сімдесятих років. І хто не вірить, що ці відділи можуть ще на довгі роки запевнити щораз важче доповнювання і збільшування громади союзових членів. А чи є щось важливіше для росту нашої установи, як ріст нашого членства?

На шляху до справжньої величности

На велику міру закроїли Український Народний Союз його батьки-засновники. Великими й широкими шляхами загальної громадської служби вели його, вони й їх наслідники, повних 75 років. До великого покликано Союз, і остатися великим це його призначення.

Не легким є шлях великих одиниць і громад. Вірність традиції й зрозуміння для вимог нового, постійно змінливого світу та погодження одного з другим — це чи не найтрудніша вимога й передумова величности. Серед труднощів народився Союз, і труднощі не зуміли спинити його походу вгору. Труднощів він не злякається й тепер, у своє 75-річчя. І, переборовши їх, він відважно прямуватиме в майбутнє до ще вищих верхів, до справжньої величности.

Нововідкриту комету назвали „Чюрюмов-Герасименко"

Київ. — Науковці Київської університетської астрономічної обсерваторії, учні відомого астронома проф. Сергія Всехсвятського: співробітник обсерваторії Клим Чюрюмов та аспірантка Світлана Герасименко зфотографували нову комету, що з'явилася в сузір'ї Близнюків, поблизу відомої віддавна комети Кома-Сола. Молоді астрономи фотографували комету Кома-Сола, але на світлині ч. 53 й чотирьох інших зауважили досі не відому комету, яку, після вивчення та реєстрації в астрономічному міжнародному центрі у Кембріджі, в ЗСА, названо іменем відкривачів: „Чюрюмов-Герасименко, 1969, Н". Молоді астрономи вважають, що та комета належить до групи комет, що пролітають біля плянети Юпітер. Це перше відкриття нової комети, зроблене з території СССР, після 12-річної перерви. Перед тим нову комету було відкрито в обсерваторії в Ашхабаді, Туркменська ССР.

ДЕПАРТАМЕНТ ТОРГІВЛІ СТВЕРДЖУЄ, що в листопаді 1969 р. і експорт і імпорт цієї країни дещо зменшилися в порівнянні з жовтнем 1969 р. ЗСА в листопаді вивезли були товарів на суму 3.36 більйона дол., на одну десяту одного відсотка менше, як в місяці жовтні минулого року. Імпорт в листопаді становив 3.21 більйона, на три десяті менше в порівнянні з жовтнем. Надвишка експорту над імпортом в листопаді становила 153.4 мільйона. Надвишка в жовтні становила 159.4 мільйона. Торгівля з закордоном збалянсована від березня 1969 р. В лютому був дефіцит у висоті 350 мільйонів.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІТЕ ЙОГО!

ЗАКЛИК ДО ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ І ЩИРОГО СЕРЦЯ

З Риму наспіли вісті, що наша ЦЕРКВА знайшлася знову у великій фінансовій потребі для завершення дотеперішніх та для започаткування нових благородних плянів її Первоієрарха, Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

У відповідь на цю потребу, УПРАВА ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА Метрополії рішила відновити ведену вже раніше збірку пожертв з метою, щоб зібрану досі суму $61,500 збільшити до $100,000. Отже потрібно ще зібрати щонайменше $38,000!

Українці Ню Йорку і Околиці! Докажімо свою відданість великим ідеалам і великим плянам нашого Архипастиря та нашими щедрими пожертвами допоможімо йому їх здійснити!

ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО!

Чеки виписувати на: SELF-RELIANCE, #4630.

Ваші пожертви просимо висилати на адресу: ERAST KUROWYCKYJ, 128 First Avenue, New York, N. Y. 10009. Tel.: (212) GR 7-0344 або SELF-RELIANCE, 98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003. Охочих допомогти у збірковій акції, просимо зголошуватись на адресу п. Куровицького.

КОМІСІЯ ФОНДУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КАТЕДРА
СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Захід, 82 вул. в Ню Йорку

В неділю, 11-го січня 1970 року
о 10:30 год. ранку

АРХИЄРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ

— відправить —
ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННІШИЙ
АРХИЄПИСКОП МСТИСЛАВ

По Службі Божій, о 12:30 дня
Концерт Колядок і Щедрівок
у виконанні КАТЕДРАЛЬНОГО ХОРУ
під дириґентурою проф. В. ЗАВІТНЕВИЧА

По Концерті — Святочний Обід

о. Митрат І. ДАНИЛЕВИЧ, Настоятель
Д-р Борис ЛОТОЦЬКИЙ, Голова Ради Тростів

Подаємо до відома Громадянства, що
в неділю, 11-го січня 1970 року
після Літургії
В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. о. Протоєрея ЮРІЯ СІКОРСЬКОГО

в СВЯТО-ТРОЇЦЬКІЙ КАТЕДРІ
при 359 Broome Street в Ню Йорку, Н. Й.
буде відслужена

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
Після Панахиди Сестрицтво влаштовує
ПОМИНАЛЬНИЙ ОБІД
в церковній залі, на який сердечно запрошує Парафіян та всіх Друзів Покійного.

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

ЧИКАГО й ОКОЛИЦЯ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
в ЧИКАГО, ІЛЛ.
повідомляє, що
в неділю, 11-го січня 1970 р.
о годині 4-ій по пол.
в залі Клюбу „Левів"
399-ий ВІДДІЛ УНСоюзу
при 2353 Вест Чикаго Аве., Чикаго, Ілл.
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НОВОРІЧНІ ОКРУЖНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь члени Окружної Управи і Делеґати та Урядники таких Відділів УНСоюзу:

Чикаґо — 17, 22, 33, 35, 106, 114, 125, 131, 139, 157, 176, 220, 221, 243, 252, 259, 301, 379, 399, 423, 425, 452 і 472; Калумет Сіті — 80; Ґері, Інд. — 100; Геммонд, Інд. — 107; Палатайн, Ілл. — 136, 395; Гарвей — 335; Рокфорд — 250; Милвокі, Вис. — 103; Джоліет — 111; Піорія — 190 та Савт Бенд, Інд. — 499.

У ПРОГРАМІ НАРАД:
1. Звіт про працю Округи в 1969 році
2. Конвенційна кампанія Округи
3. Різні справи

Доповіді виголосять:
Ярослав Падох
головний секретар УНСоюзу
— і —
Євген Репета
обласний організатор

В зборах візьмуть участь також:
Інж. Степан КУРОПАСЬ, заст. гол. предсідника
Іван ІВАНЧУК, головний контролер
Олена ОЛЕК, головна радна
Тарас ШПИКУЛА, головний радний
Мирон КУРОПАСЬ, головний радний

Закликаємо до участи в Зборах загал Членів УНСоюзу.
Гостям раді.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ
МИКОЛА ОЛЕК, голова

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
— ВІДДІЛ в БОФФАЛО —
повідомляє Українське Громадянство про те, що в неділю, дня 4-го січня 1970 року попрощався з цим світом видатний поет так зв. Празької Школи

✝

ОЛЕКСА СТЕФАНОВИЧ

Покійний проживав довгий час в Боффало, а останніх кілька місяців в старечому захисті в Олден біля Боффало, де й помер на 70 році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни.

ПОХОРОН відбувся з похоронного заведення Слівінського при 85 Джордж Урбан в Чіктовага, в середу, в день Христового Різдва — 7-го січня 1970 р. Тіло перевезено до Української Православної Церкви Пресвятої Трійці в Чіктовага, а згодом на кладовище.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЕКЗЕКУТИВА УККА в БОФФАЛО

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 6-го січня 1970 року з Волі Всевишнього по короткій недузі відійшов від нас у Вічність, проживши 73 роки, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. КАРЛО ОЛЬШАНІВСЬКИЙ

колишній УСС, вояк УГА і суспільний та громадський діяч Галича.

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 8-го січня ц. р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Литвина при 801 Спрінґфілд Евню в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 9-го січня 1970 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до Церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку і звідти на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІВАНА ШЕПАРОВИЧА
на Собор св. Софії в Римі
10.00 дол. складають
Вудгейвен, Н. Й. Марія й Володимир БАРАГУРА

Замість квітів на свіжу могилу
мойого стриєчного Брата
бл. п. РОМАНА КМІЦКЕВИЧА
складає 20.00 долярів
на Український Університет в Римі
Мґр. Олексій КМІЦКЕВИЧ з Рідньою
в Чикаго

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність дня 30-го листопада 1969 р. мій Найдорожчий МУЖ

Проф. Д-р ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК

У важких хвилинах Його несподіваної смерти, наші Приятелі і Знайомі виявили мені стільки щирої прихильності і співчуття, чим значно влегшили тягар мого безмежного смутку. Слова сердечної подяки складаю Панству Теклі і Михайлові Вовкам, які у перших трагічних для мене хвилинах прийшли мені з допомогою, відвезли Хворого до лікарні і весь час слідкували за станом загрозливої хвороби. Дякую д-рові Б. Бабинові, який негайно прибув до лікарні, проте не було вже можливості врятувати погасаючого життя. З цілого серця дякую Панству Евгенії і Інж. Евгенові Пастернакам та д-рові П. Глібовичеві за їх благородну готовість відняти від мене усі складні формальності повязані з похоронним обрядом і з посвятою свого часу продовжували опікуватись мною у днях гнітучого смутку і самотності. На завжди остану вдячною Преосвященному Владиці Кир Ізидорові Борецькому і митратові П. Хоминові, які при асисті священиків відправили Архиєрейську Літургію в церкві і тим звеличали похорон. Зокрема дякую Владиці і о. Сиротинському за глибокі змістом прощальні слова. Особливо щиро дякую о. мит. П. Хоминові за відправлення молебня над догаряючим вогником життя Покійника в лікарні, за відправлення Панахид, прощальні слова і ведення похоронної відправи на місці Вічного Спочинку. Дякую о. Хабурському, який в часі Панахиди віддав останній салют Покійникові б. поручникові УГА. Дякую проф. З. Зеленому, який з прикметною собі щирістю прощав Покійника від Видавничого Комітету „Археології України" і від „Об'єднання Українських Педагогів Канади". Дякую проф. В. Волицькому, який у своєму слові згадав Покійника, як співробітника Національного Музею у Львові. До болю зворушливими були слова прощання студ. Курсів Українознавства в Торонті Ірини Макарик, яка ціла у сльозах могла сказати тільки „А ми пана професора дуже любили". Скільки в тих коротких словах ніжної щирості і доброї пам'яті про свого вчителя. Сердечне Спаси-Біг всім за квіти, за особисті і письмові вияви співчуття, за численну участь в похороні. Прекрасний наш похоронний обряд пройнятий глибоким змістом традиції пов'язаної єдністю людини з Богом достойно і велично супроводжав Мого Незабутнього Мужа в дорогу, у незнані духові засвіти. На засніженій свіжій могилці ще й досі наче живі цвітуть червоні маки вплетені у вінок з дубового листя, з написом на ленті „Дорогому Професорові — від б. студентів Богословської Академії у Львові". Крізь сльози вижається далекий, рідний Львів, Коперника 36, молоді питомці, сьогодні більшість з них священики на піднесених церковних позиціях. Найглибшим порухом мого серця дякую їм за таку чутливу пам'ять.

У короткій подяці не стає місця згадати поіменно всіх моїх Дорогих Приятелів, які відвідують мене, несуть слова потіхи, помагають проходити самотні будні після потрясаючої події, яка так жорстоко сколихнула моїм життям. Почуваюся до обов'язку подякувати власникові похоронного заведення п. Кардиналові за зразкову організацію похорону і вибране ним місце для гробу на мальовничо положеному цвинтарі Парк Лавн в Торонті.

Хай всіх Вас Господь наділить щедро своїми ласками, хай сонце ніколи у Вашому житті не заходить за хмари.

Дружина МАРІЯ

Степан Женецький

ІСТОРІЯ РІЗДВЯНИХ КАРТОК

Цікавою є історія звичаю висилати рідним, приятелям та добрим знайомим різдвяно - святочні картки. На відміну від більшости інших християнських звичаїв, які постали на чисто релігійному тлі, звичай висилати святочні картки на Різдво постав не на релігійному, а на світському тлі.

Усі дослідники цього звичаю згідні в тому, що першими святочними карточками були декоративні листи, що їх писали англійські студенти - бурсаки до своїх батьків. Бажаючи похвалитися, як то вони вміють гарно писати, бурсаки змагалися один з одним у прикрашуванні своїх листів мистецьким почерком, квітами та іншими малюнками в надії на те, що одержать за це щедру винагороду.

Першим, хто видрукував святочні карточки, був Вілліям Еґлі, що працював в одній з лондонських друкарень. Він вислав їх у 1842 році своїм приятелям, щоб похвалитися перед ними своєю вмілістю. Рік пізніше сер Генрі Коле, англійський шляхтич, підхопив цю ідею і замовив у славного тоді маляра, Джана Калкота, рисунок для першої масової продукції різдвяних карток. Він попросив цього маляра намалювати групу людей, які вітають „старого доброго короля, що був „усібленням доброти і справедливости". Надруковано тої картки 1.000 штук і ручно їх розмальовано. Ці картки сер Генрі пустив у продаж, започаткувавши в такий спосіб перший комерційний продаж святочних карток.

Незабаром після того звичай висилати різдвяні картки поширився серед заможних людей. Випускали їх з різними мотивами: квітами, пташками та звірятами. Дами замовляли собі картки з коронками та шовковими торочками. Щойно коли в 1850 роках друкарська техніка значно розвинулася, а поштові оплати здешевіли — висилання різдвяних карточок поширилося і серед бідніших верств населення.

У ЗСА започаткував звичай висилання різдвяних карток німецький імігрант, Люїс Пранґ, в середині XIX століття. Він був також першим, що впровадив до святочних карток подобу Санта Клоса, змальовану Клементом Муром у поемі з 1822 р. „Гостина св. Миколая". 1881 року Пранґ видрукував уже понад 5 мільйонів різдвяних карток. Він також дав початок конкурсам на малюнки для святочних карточок і ввів у тематику карток мотиви Різдва. Релігійна тематика в святочних картках урізноманітнювалась внаслідок змагання між видавцями у репродукуванні творів визначних мистців: Мадонни, втечі до Єгипту, різдвяних сцен.

На Україну звичай висилати карточки зі святочними поздоровленнями прийшов із Західньої Европи значно пізніше. В країнах поселення наших людей цей звичай, під впливом оточення, також дуже поширився. На рідних землях під тиском безбожницького комуністичного режиму різдвяні картки заступили „новорічними" картками.

На українських святочних картках у вільному світі поєднуються релігійні мотиви з національними. На них три царі — це часто українські князі, гетьмани і постаті з українських визвольних змагань; новонародженого Ісуса вітають княжі воїни, козаки, усусуси чи повстанці. Навіть чисто біблійні мотиви українізуються: Боже дитятко вбране у вишивану сорочку, а Діва Марія й св. Йосиф — у вишивані шати. На Україні тематика „новорічних" карток, внаслідок заборони релігійних і національних мотивів, зведена до „діда мороза", ялинок, зайчиків...

На початку XX стол. завівся звичай висилати найбільші або найменші розміром картки. Найбільшу картку — 21 на 39 цалів — одержав американський президент Кулідж в 1924 р., найменшу картку, вирізьблену на половинці зернини рижу, вислано в 1929 р. дюкові Віндзору. Найдорожче святочне поздоровлення, що будь - коли прийшло звичайною поштовою посилкою, було вислане в XIX столітті. Тоді німецький торговець Голлінґер вислав своєму приятелеві різдвяний образ св. Родини, написавши на його задній стороні святочні побажання. Коли відборець дав дослідити й оцінити цей образ знавцям, то виявилося, що це був дорогоцінний твір Рембрандта. Дізнавшись про це, Голлінґер почав судовий процес, щоб відібрати цей образ, витратив на адвокатів 35 тисяч долярів, але програв справу.

Одержавши святочні картки, люди звичайно після свят їх викидають. Але є й такі, що люблять їх колекціонувати. До таких належала англійська королева Вікторія, яка мала величезну збірку рідкісних карток, присланих їй підданими з усіх англійських колоній. Англієць Йонатан Кінг міг похвалитися н а й більшою числом збіркою: в 1800-их роках його колекція начислювала 16.000 святочних карток, які важили 7 тонн.

У ЗСА біля 300 продуцентів щороку випускають десятки мільйонів карток із кругло 50 тисячами різних взорів. Найбільша з цих компаній затруднює понад 300 мистців. Святочні картки з релігійними мотивами становлять понад 20% усіх карток, і цей відсоток постійно збільшується. Цікаво відзначити, що також святочні картки йдуть з духом часу і „модернізуються". У ЗСА стали появлятися картки, на яких Санта Клос зображений як „гіппі", „пісяік", як астронавт, що прибуває на землю в ракеті.

Дослідники ствердили, що найкращими покупцями святочних карток є жінки: вони купують і розсилають 80% усіх друкованих карток.

Гурток юних книголюбів у Бронксі, Н. Й.

Перлиною діяльности виховного сектора 82 відд. СУА на Бронксі є Гурток Книголюбів, що послідовно плекає серед дітей і молоді пошану та любов до українського друкованого слова.

Живим звітом праці й осягів гуртка є його хроніка, яку точно провадить Ліда Гошовська, учениця 9 кл. В жовтні напередодні проголошення 4-го Д.У.Д.К. гурток відбув свої прилюдні сходини, в яких взяла участь запрошена представниця О.П.-Д.Л. п-ні Катря Червоняк — молода авторка цікавих оповідань і казок, які друкуються на сторінках новацького журналу „Готуйсь".

Гостей, батьків та членів гуртка привітала п. Я. Савчак, голова 82 Від. СУА, передаючи виховній референтці провід вечора.

Ділову частину сходин відкрив юнак В. Миськів, голова Гуртка, а секретарка Л. Стасів відчитала програму. Частину сходин присвячену пам'яті р і в н о а п о стольної княгині Руси - України. Вірш „Княгиня Ольга" Л. Храпливої гарно віддеклямували наймолодші члени гуртка Х. Гонко і М. Котеньовська, а старші, всі у вишиваних одягах, захопили увагу приявних поправним читанням переказу „Ольга Перевізниківна" з книжки „Княжа слава" А. Лотоцького.

В другій частині програми молодші члени гуртка зі зрозумінням відчитали легенду пера Катрі Червоняк „Господнє Мереживо", до якої ілюстрацію оригінально виконали новачки П. Цегельська і Л. Стасів.

Гідними імени „Книголюбів" виявились члени гуртка у живій гутірці над змістом прочитаних к н и ж о к, кожний член прочитав найменше одну або більше книжок під час вакацій. Історичне оповідання „Ніч проминула" Радзикевича зреферував Юрко Раковський, розповідь про собаку „Такий він був" С. Парфанович переповіла Ліда Стасів, а науково-фантастичне оповідання „К7" Ю. Тиса представила Марта Іванчишин. На особливу увагу заслуговує точка „Спроби молодого пера". Гості й батьки з увагою вислухали: вірш „Лісова школа", написав М. Гонко, нарис про пластову ватру „Вже смеркає" — І. Раковського та есей „Мрія" — М. Іванчишин.

Симпатична гостя п-ні К. Червоняк захопила увагу дітей та старших веселою казкою „Чародійні ц у к е р к и". Від молодої авторки сподіваємось почути ще багато цікавих казок і оповідань для дітей та молоді.

Під час смачної перекуски, про яку подбала господарча рефер. п-ні Л. Гошовська, вдоволені зі своїх дітей батьки закупили нових видань О.П.Д.Л. та інших книжок з дитячої і молодечої літератури на суму 45. дол. Продавали книжки п-ні З. Данилович і п-ні С. Лісовець члени управи 82 від. СУА.

Ірина Іванчишин
вих. реф. 82 від. С.У.А.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 10-го СІЧНЯ 1970 р.

БРУКЛИН (Савт), Н. Й. Загальні збори Б-ва о. Миколая — 293 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі, 258 — 19-та вул. На порядку дня: звіти урядників, обговорення пляну праці на наступний рік і вибір управи на 1970 р. Проситься членство обов'язково прибути. Є теж Конвенційні справи до полагодження. — І. Ткачук, гол., А. Данильчук, кас., Марія Демидчук, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Т-во Мир повідомляє, що з огляду на поганий стан здоров'я секретаря, місячні а заразом загальні річні збори не відбудуться 10 січня ц. р. Про точну дату тих зборів, члени будуть особисто повідомлені картками. — І. Струк, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва Укр. Січ — 182-ий Відд., о год. 6-ій веч. в Укр. Централі, 240 Hope Avenue, Passaic, N. J. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гудсон Аве. Уряд на 1970 р. вибрано в такому складі: Марія Філас, предс., Марія Якимів, заст., Софія Гунька, секр., Марія Швець, заст., Марія Ковальчук, касирка, Катерина Ярославська, заст. Контр. Комісія з попереднього року. Опіка хворими: Ксеня Лялька на Вест, Марія Попович і Марія Радко в місті. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Д. Вітовського — 375 Відд. о год. 12 дня в Укр. Клюбі при 847 Н. Френклін вул. На порядку: 1. Відкриття. 2. Вибір предсідника і секретаря. 3. Відчитання протоколу з попер. зборів. 4. Звіт уступаючої Управи. 5. Дискусія над звітами. 6. Звіт Контр. Ком. і уділення абсолюторії. 7. Вибір нової Управи на 1970 р. 8. Внески і запити. 9. Закриття зборів. Проситься чл. прибути на збори. — В. Василюк, гол., І. Даньківський, касир, П. Тарнавський, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го СІЧНЯ 1970 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Склад Управи на 1970 р.: Терлецький В., гол., Кульчицький А., заст., Рудницький О., рек. секр., Федик П., фін. секр., Ціко М., касир., Пшеничний М., оп. хворих. Контр. Комісія: Кізел П., Калинич М., Костюк Г. Делегати до УНДому: Калинич М., Костюк Г., Тимочко Т.

PITTSBURGH, Pa. Звичайні і річні збори 53-го Відд. о годині 1-ій по пол. в церковній залі при вул. Carson & 7th Sts. На порядку: вибір Управи на 1970 рік. Проситься чл. прибути. — В. Сачко, секр.

МЕККІЗ РАКС, Па. Річні збори Б-ва св. Володимира — 91 Відд. о год. 12-ій дня в залі УНДому. На порядку: звіт Контр. Комісії та вибір управи на 1970 р. Після зборів — перекуска. Проситься чл. прибути. — Д. Андерсон, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. О. Басарабової — 47 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при 1826 Кенмор Евню. На порядку нарад: звітування, вибір нової Управи на 1970 р. та плянування праці на 1970 р. Безпосередньо після річних зборів відбудуться звичайні місячні збори, на яких буде вибраний делеґат на 27 Конвенцію УНС. — Анастазія Малицька, предс., Анна Гарас, секр.

ЛІТЕЛ ФОЛС, Н. Й. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 330 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УНДому. На порядку: вибір управи на 1970 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — Т. Стриск, гол. К.К., П. Копек, предс., М. Павловський, касир, Мартинюк, секр.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

JULIANNA WOZNA NACANDA, членка УНС Відд. ч. 357 Б-ва св. Михаїла в Нортгумберланд, Па., померла 6 жовтня 1969 р. на 82 р. ж. Покійна нар. в Західній Україні. Полишила в доньку Анну, синів Степана і Івана. Похорон відбувся 10 жовтня 1969 на цвинтарі Рівервю в Нортгумберланд, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Степан Возьний, секр.

МАРІЯ ПАСЄЧНИК, членка УНС Відд. 206 Т-ва Запор. Січ в Вунсокет, Р. Ай., померла 6 жовтня 1969 р. на 89 р. ж. Нар. в Голосків, в Зах. Україні і стала членкою УНС в 1918 р. Полишила в смутку 3 синів: Петра, Миколу і Володимира, 2 доньки: Анну і Марію, 13 внуків і 12 правнуків. Похорон відбувся 9-го жовтня 1969 р. на укр. прав. цвинтарі св. Михаїла в Блакстоне, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ТЕКЛЯ ЯКИМЧИК, членка УНС Відд. 275 Т-ва Дарахівщина в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 10-го жовтня 1969 р. на 74 р. ж. Покійна нар. в Дарахові, пов. Теребовля, Зах. Україна і стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку сина, дочку, 5 внуків, 4 правнуків та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся з церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., на цвинтар св. Михаїла в Лодай, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО С А Л І Т С Ь К И Й, член УНС Відд. 185 Б-ва св. Василія в Мейфілд, Па., помер 11 жовтня 1969 р. на 54 р. ж. Покійний нар. в Бофало, Н. Й. і став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку дружину Анну, дочку, 2 синів, матір, 3 братів і 3 сестри. Похорон відбувся 15 жовтня 1969 р. на цвинтарі Mather of Sorrows в Карбондале, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Романишин, секр.

AVERY HUBCHICK, членка УНС Відд. 390 Т-ва І. Франка в Брістол, Конн., померла 2 жовтня 1969 р. на 80 р. ж. Покійна вступила до УНС в 1934 р. Полишила в смутку дочок: Анну, Ольгу і Марію. Похорон відбувся 4-го жовтня 1969 р. в Териville, Конн.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Буґрин, секр.

ІВАН КОБАН, член УНС Відділ 204 Т-ва о. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 11 жовтня 1969 р. на 74 р. ж. Народився в Україні. Полишив у смутку дружину Анастасію, синів: Александра, Івана і дочку Єву. Похорон відбувся 14 жовтня 1969 р. в Порт Шарлоте, Флор.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

ВОЛТЕР РОМАН, член УНС Відд. 316 в Рочестері, Н. Й., помер 13 жовтня 1969 р. на 44 р. ж. Покійний народився в Рочестері, Н. Й. і став членом УНС в 1953 р. Полишив у смутку дружину Лілі, синів: Волтера мол. і Глен, дочку та батька і матір. Похорон відбувся 17 жовтня 1969 р. на цвинтарі Голи Сепулчер в Рочестері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ТАРЗАН, Ч. 6302. Нікко старається збаламутити вождів

Розпочинаймо збори, що їх бажає собі оцей Тарзан! Приходжу з вождем Гіво, щоб зробити для вас сильне „обія"!

Він вдерся, Тарзане, на твою конференцію великих вождів! Як ми можемо позбутися його? Що він говорить?

Приношу сильні чари „обія"! Буду для вас говорити з богами і дияволами!

Він пробує продати жменю своїх штучок Гані, Тутові і Меду. Держім тепер свої язики за зубами, сотнику Дикий Коте!

Ті, які не отримують поради від богів і дияволів, стягають погані дні на себе і на свої племена! В цю ніч я зроблю для вас сильне „обія".